

Didėji Karė.

Ryga Paimta.—Wilsono Atsakymas Popiežiui.—Maskvos Suvažiavimas.—Kontr-Revoliucija Rusijoj.

Du svarbūs nuotikiai pažymėjo perėitą savaitę: vienas karės laukuose, kitas diplomatijos sferoje. Prie pirmo priklauso Rygos paėmimas, prie antro — prezidento Wilsono atsakymas ant popiežiaus taikos notos.

Ryga, vienas iš svarbiausių Rusijos miestų netoli Rygos įlankos, tapo paimtas de mušo.

Vokiečiai, besirengdami paimti miestą, pradėjo du žygiu tuom pačiu laiku. Viena vokiškoji armija persikėlė per upę Dauguvą į piet-ryčius nuo Rygos, mėginama pasiekti geležinkelio, kuris jungia Rygą su Petrogradu, o kita tuom pačiu laiku užatakavo rusus nuo Mintaujos šono.

Rusai atlaikė atakus antros armijos, bet jų kontr-ataakai prieš pirmą vokiečių armiją, persikėlusią per Dauguvą, buvo nepasėkmingi—labiausiai todėl, kad keltas rusiškų pulkų apėjo savo vietas de mušo taip pat, kaip ir Galicijoj.

Rusų vyriausis štabas, matydamas, kad su sudemoralizuota armija negalima bus atmušti vokiečių atgal ir kad vokiečiai, užėmę Rygos-Petrogrado geležinkelį, atkirs paskutinį pasitraukimo kelią tai kariūnėnė, kuri kovojo su vokiečiais anapus Rygos, ant Mintaujos kelio, paliepė Rygą aplėisti.

Petrogradas Paėmimas Rygos pavojuje. grėsia dideliu pavojum visam rusų frontui ir gali turėti svarbų ir liudnas pasekmes, kurių šiandien ir permatyti aiškiai negalima.

Rusų kariškas frontas—jo dešinysis sparnas—rėmėsi ant Rygos įlankos. Kol šitas sparnas buvo nesulaužytas, visas frontas galėjo laikytis stipriai, nes vokiečiai negalėjo užėiti jam iš užpakalio. Paimus gi Rygą, šita atrama į jures pranyksta, vokiečiai gali apėiti rusų frontą iš šono ir, užėjus iš užpakalio, pastatyti pavojingą visą frontą. Tas jau ne sykį atsitiko ir pirmą: Kuomet vokiečiai perlaūžė rusų frontą Kauno gubernijoje ties Siauliu linija ir, apsupę aplink, užėjo iš užpakalio Kauno tvirtovės, turėjo griuti viena po kitos visos dalys rusų fronto Lietuvoje—Kaunas, Alytus, Gardinas ir t. t.

Iš kitos vėl pusės, Rygos paėmimas atidaro vokiečiams kelią į Petrogradą, kuris pasilieka ant vokiečių malonės, nes jokios kitos stiprios gamtiškos atsigynimo linijos tarp tų dviejų miestų nėra, išskyrus gal tik Narvos—Pskovo—Dvinsko liniją, kuri vienok yra perarti nuo Petrogrado.

Todėl galima tikėtis netrukus žinios, kad Rusijos sostinė iš Petrogrado yra perkelta į Maskvą. Jau ir dabar apie tai kalbama, bet kol-kas tikrų žinių dar nėra.

Dar vienas dalykas sąryšyje su Rygos paėmimu. Paimus Rygą, vokiečių rankas turį papulsti ir fortifikuota sala Ozel, kuri iki šiolei gynė nuo vokiečių ne tik Rygos įlanką, bet ir prisitartinai prie Finų įlankos, kur laikosi rusų kariškas laivynas. Netekus Ozelio salos, rusų laivynas taps uždaras Finų įlankoj, gi paimus Revelio tvirtovės, kurios yra menkai nuo sausžemio apsaugotos, ateis galas rusų laivynui. Baitiko jurės taps vokiečių ežeru.

Kokias politiškas pasekmes turės Rygos puolimas ir galimas Petrogrado paėmimas, apie tai dabar galima dar tik spėti.

Kol kas dar neaišku, ar vokiečiai turi ant to fronto užtikrinti įėjų, kad leistis iki Petrogrado

saušžemiu. Jurėmis dabar būtų daug parankiau, bet artinasi žiema, o Finų įlanka žiemos laiku užšala.

Jeigu vokiečiams pasisektų pasiekti Petrogradą, tai nėra abejonės, kad Rusijai visai taptų atkirstas ir jos paskutinis kelias į vakarinę Europą per Finlandiją. Finai yra įmirę ant rusų; jie apsisakė nepriguldingais; Rusijos laikinė valdžia paleido jų partlamentą ir su kariūnėnė pagelba nepileidžia prie atidarymo naujos sesijos. Todėl lingva sau išsivaizdinti, koki yra santikiai tarp rusų ir finų. Vokiečiai, sykį pasiekę Finlandijos krašto, de abejonės mokėtų dalykus savo naudai paversti: Finlandija išsyt būtų apskelbta nepriguldinga, atkirstų Rusijai paskutinį kelią per Švediją ir gal net prisidėtų prie Rusijos veiklių priešų.

Kontr-revoliucija. Bet daug svarbijos galimybė. besnius dalykus gali tokios aplinkybės pagindyti viduriniame Rusijos gyvenime. Tasai gyvenimas nėra tvarkus ir nusistovėjęs. Nereik manyti, kad milijonai Rusijos tamsių žmonių, per šimtus metų augintų carizmo dvasioje, viena diena pastotų supratlyvais republikonais. Tukstantčiai jų dar ir šiandien negali sau išsivaizdinti, negali suprasti, kaip galima visai apsieiti be caro. To jų protas apimti negali.

Nereik taipgi manyti, kad šimtai tukstantčių biurokratų ir carizmo šalininkų viena diena būtų pavirtę į revoliucionierius. Ne, jie t'k tyko, laukia progos, kol žmonėms atgris betvarkė ir anarchija. Tuomet jie pakels savo galvas. Ta valanda gali būti labai arti, jeigu naujoji Rusijos valdžia nesustiprės ir neužves tvarkos.

Pralaimėjimas Petrogrado, sumušimas rusiškų armijų gali milijonams parodyti, kad naujoji revoliucijinė valdžia yra nei kiek negabesnė už senąją, kad ji yra dar aršesnė, nes prie jos pasidarė betvarkės, prie jos nustota sostapilės ir susilaukta dar didesnių pralaimėjimų. Ir kuomet minia įgys tokią nuomonę, tai tuomet užteks vienos kibirkšties iš reakcijos šalininkų, kad su pagelba vokiškos armijos durtuvų vėl pasodinus ant sosto Nikolajų. Laikinoji valdžia, rasite, apie tai šitą ir žinojo ir, turbūt, todėl pasiskubino nubugnyti jį iš Petrogrado apeliunkės net į Siberiją.

Bet gali būti ir atpenč. Didelis smugis, kurio rusai susilaukė, o kuris būtų dar didesnis, Petrogradą paimus, gali atidaryti žmonėms akis, gali suvartyti juos didesnė vienybėn. Tuomet ateitų galas visokiems trukmadariams, kurie sėja betvarkę Rusijoj ir tauta gali stoti savo gyvybės apgynime, kaip vienas žmogus.

Tas atsitiko laike francų revoliucijos, tas gali atsitikti ir rusų revoliucijoj.

Wilsonas ir Kitoj šio numerio Popiežius. vietoj paduotas yra turinys atsakymo, kokį davė prezidentas Wilsonas į popiežiaus pakvietimą taikintis. Verta į tą istorišką dokumentą atydziai įsikaityti, nes jis trumpoj, aiškioj ir iškalbingoj formoj paduoda priežastis ne tik kodėl taktininkai kariauja, bet ir kodėl jie dabar negali taikintis.

Šis dokumentas yra aršiausias apkaltinimas vokiečių valdžios. Kitais žodžiais tariant, prezidentas sako vokiečių valdžiai: "Tu esi melagis ir apgavikas, lauzytojas savo žodžio ir todėl tavo žodžiui daugiausiai negalima tikėti; tavo rankos kruvinos nuo nekaltų kraujo; tu dabar nori taikintis, nes matai, kad negali apgalėti, todėl nori pertraukos pasislėsti, kad vėliau dar nuožniau užpulti. Pasaulis negali ilgiau tokio budelio kėsti, pasaulis negali tokio melagio ir kreivaprasišo žodžiams tikėti."

O Vokietijos žmonėn Prezidentas sako: "Su tokia pašėlusia valdžia, kaip kad jūs turite, mes negalime taikintis. Su jumis, Vokietijos žmonėn, mes galime susitaikinti ir jūsų žodžiui galime tikėti, bet jūs pirmą parodykite, kad jūs savo kraujageringai valdžiai nepritarite; nusikratykite jos taip, kaip rusai nusikratė. Tuomet liuosos pasaulio tautos derybos ir taikinsis su liuosą vokiečių tauta."

Taktininkai, turbūt, neatsakins popiežiui, nes visi jie pritaria Wilsono atsakymui. Todėl ir antrasis popiežiaus mėginimas taikintis turės n'ėti pernėk. Tą mes pranašavome, perskaitę popiežiaus notoje paduotas išlygas, kurios jeigu ir nebuvo centralinių valstybių įkvėptos, tai neabejotinai buvo joms naudingos.

Maskvos Maskvoje atsibuvo suvažiavimas. įvairių partijų atstovų, dumos narių, veikėjų, miestų ir universitetų atstovų didelis susisvažiavimas. Jo mieriis buvo dvejopas: valdžia norėjo papasakoti žmonių atstovams apie šalies padėjimą ir mainais išgirsti šalies upą, patarimus tolimesniai veikimui ir t. t.

Valdžios atstovai ir armijų vadai išdavė savo raportus, iš kurių paaiškėjo, kad kaip vidurinis Rusijos stovis, taip armijos stovis yra labai liudnas.

Šalies viduryje suirutė; finansai, pramonė, geležinkeliai reikalauja kuogreičiausios pagelbos ir sutvarkymo. Jeigu taip eisi iki lapkričio mėnesiui, tarė vienas ministeris, tai Rusija grius ant paties prapulties dugno.

Vyriausis armijų vadas, gen. Korniovas, atvirai papasakojo baisiausių atsitikimų armijoj, kuomet agitatorij įkurstyti karėiviai pasiliuosavo nuo disciplinos: žmogžudystės, aficerų, plesimai ir kitokios piktadėjos būvo paprastas atsitikimas. Jis reikalavo sugrąžinimo kuogreičiausios mirties bausmė ir atskirumu armijos nuo pašalinės politikos, nes kitaip esą armija pavirs į banditų šauką ir Rusija laukia tikra pražūtis.

Nežiurint tokio liudno padėjimo, susisvažiavimas išreiškė pasitikėjimą ir viltį į geresnę ateitį. Nors susisvažiavimas jokių aiškių apibieztų dalykų neatliko, bet sustartino šiek-tiek sriovės ir davė progą pažinti, kaip ištikro reikalai stovi. Rusijos premiero kalba buvo nepaprastai drąsi: iš vienos pusės jis aiškiai pasakė, kad visoki bandymai sukelti kontr-revoliuciją iš dešinės bus paskandinti kraujuose, iš kitos vėl pusės jis užreikė, kad tas pats atsitiks ir su bolševikais, jeigu jie toliau ardyt tvarką.

Italų pasise. Italų pirmynėiga kima. Isonzo fronte apsisistojo. Jų laimėjimai buvo žymūs ir svarbūs. Apart užėmimo visos eilės austriskų pozicijų, italai laike savo paskutinio žygio užgriebė apie 27,000 belaisvių, daugelį kulkasvaizdžių ir kanuolių.

Austrai mėgina išmūsti italus iš jų naujų pozicijų, bet tas jiems nesiseka: italai iki šiolei ne tik atmušinėja visus jų kontr-atakus, bet dar ir toliau retkarčiais pasistumia

Paskutinė italų pergalė žymiai pagerino jų pozicijas ir priartino juos prie jų tikslo. — paėmimo miesto Trieste, kuriam dabar grėsia didesnis pavojus negu kada nors pirmiausiai.

Ant vakarinio fronto jokių svarbesnių permainų laike paskutinės savaitės nevyko.

Amerika rengiasi siųsti didesni skaitlių kariūnėnės į Franciją, o namie pradėjo lavinti pirmą dalį naujai pašauktų kariūnėnė naujokų.

Iš Karės Lauko.

SUKILIMAS SUOMIJOJE.

Londonas, rugpj. 31 d. — Vi-soje Suomijoje pastebimas nepaprastas judėjimas. Björnbor-ge išėjo susirėmimas su Rusijos kariūnėnė. Manoma, kad Suomiai mano atidaryti savo parlamentą prieš Rusijos valdžios norą. Krenskis prisakė savo kariūnėnė malšinti kiekvieną pasipriešinimą Suomijos gyventojų, nes, jo nuomone, suomių rupinimasis vien savo tautos reikalais Rusijai ne-nesą gero.

Yra žinių, kad Suomijoje veikia Vokietijos šnipai ir pinigai.

MASKVOS SUSIVAŽIAVIMAS.

Washington D. C., rugsėjo 1 d. — Valstybės departamentas gavo oficialų pranešimą iš visos Rusijos žmonių atstovų susisvažiavimo, kuris atsibuvo Maskvoje. Sekretorius Lansing paskelbė, kad pirmesnės žinios apie nesusipratimus Maskvos susisvažiavimo buvo neteisingos.

Visų partijų atstovai susitaikė šiuose svarbiausiuose klausimuose: šalies apgynime, palaikyme ir rėmimo stiprios valdžios ir Rusijos neskaldyme.

Susisvažiavimas parodė, kad Rusija gali išėiti pergalėtoja šioje karėje. Priimtas generolo Korniovo planas ruošimuisi prie pavasarinio ofensyvų, nes užstojus žiemai mušiai apistos, o jeigu vokiečiai per tą laiką nepasiduos, tai pavasarinis rusų armijos ofensyvas butinai sumals vokiečių galylę.

Palaikymui ramybės viduje šalies pripazintai reikalingumas smarkių baismų, nes anarchizmai ir papirkti Vokietijos pinigais provokatoriai visokiais būdais kelia suirutes ir skleidžia praigaistigas propagandas Rusijoj.

LENKAI REIKALAUJA VILNIAUS.

Kopenhagen, rugpj. 31 d. — Berlio "Lokal Anzeiger" praneša, kad po ilgų kivirčių pagalius rezignavo Lenkų Valstybės Taryba. Sulyg "Lokal Anzeiger", Taryba rezignavusi delto, kad vokiečiai norėję busimoje lenkų armijoj laikyti dalį savo kariūnių ir, kad vokiečių valdžia nutarė išskirti iš "Lenkų karalystės" Lietuvą. Lenkų Taryba, būtinai reikalavusi, kad Vilnius būtų atiduotas Lenkijos globai. Tuo tikslu buvo net telegrafuoti kaizeriui Vilhelmui. Tačiau be pasekmių.

Viriausioji reichstago komisija taipjau patvirtino valdžios nutarimą butent, kad Lietuva ir Latvija turėtų savo atskirą valdžią, atskirą nuo "Lenkų karalystės".

SUIMTA VIRŠ 167,000 VOKIEČIŲ.

Londonas, rugpj. 25 d. — Nuo balandžio 9 d. šių metų lygi dabar, sulyg oficialės Anglijos kariškojo departamento skaitlinės, Anglija, Rusija, Francija ir kiti taktininkai, bendrai sugėnė nelaisvėn 167,780 vokiečių kariūnių ir aficerų.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Rugpjūčio 29 d. prezidentas Wilson, per Valstijos Sekretorių Lansingą, davė atsakymą į popiežiaus Benedikto XV notą, kuri siulė taiką.

Prezidento Wilsono atsakymas yra aiškus ir stiprus: podraug jis dar sykį atkartoja, už ką Amerika ir taktininkai kariauja; paaiškina, kodėl dabar negali būti su Vokietija taikos ir nurodo, kas reikia padaryti, kad pastovi taika įvyktų.

Žemiaus seka pilnas atsakymas ir popiežiaus notą:

Jo Šventenybei Benediktui XV, popiežiui: Prenešdamas apie gavimą Jūsų šventenybės pranešimo, rašyto rugpj. 1 d. 1917 m., Suvienuytų Valstijų prezidentas prašo manęs perduoti sekantį atsakymą:

"Kiekviena širdis, kuri netapo apakinta ir sukietyjusi per šitą baisią karę, turi būti sujudinta per šitą jo šventenybės popiežiaus atsiskaukimą; turi atjausti kultūrai ir stiprumą žmoniškų ir gausių pobūdžių, kurie ji [ta atsiskaukimą] pagindė ir privalo karštai geisti, kad mes galėtume užėiti ant tako taikos, kurią jis taip per tikrinančiai nurodinėja. Bet butų paikystė stoti ant tako, jeigu jis faktiškai neveda prie to sėkio, kurį jis nurodinėja.

Mūsų atsakymas privalo būti paremtas ant žiaurių faktų, o ne ant nieko kito. Ne paprasto pertraukimo mūsų jis pageidauja; jis pageidauja pastovios ir ilgai besitiesios taikos.

Per šitas kančias negalima eiti išnaujo, o kas mus apsaugos nuo jų ateityje — tai privalo būti dalykas labai blaivaus apsvaistymo. "Jo šventenybė, suglaudus viską kruvon, siulo, kad mes sugrįžtume prie staus status quo ante bellum [prie tokio padėjimo, kaip kad buvo prieš karę], ir kad po to būtų abelnas atleidimas, nusiginklavimas ir tautų susitarimas status quo ante bellum neduos tam stiprios ir užkandinančios papėdės.

"Yra aišku, kad jokia dalis šito programo negali būti pasekmingai išpildyta, jeigu sugrąžinimas status quo ante bellum neduos tam stiprios ir užkandinančios papėdės.

Reik išgelbėti pasaulį nuo vokiško pavojaus. "Šios karės tikslas yra išgelbėti pasaulio tautas nuo pavojaus ir tikros galybės plačios militaristinės įstaigos, kontroliuojamos neatsakomą valdžią, kuri paslaptai išplianavus apvaldyti pasaulį, pradėjo savo planą vykdyti, ne atsižvelgiant nei į šventus sutarties principus tarptautiško elgimosi ir garbės; kuri išsirikino sau locną patogų laiką karę; kuri uždavė smugio žiauriai ir netikėtai; kuri neat-sisvelgė nei į įstatymus, nei į nielaširdistę; kuri užliejo visą sausžemį krauju bangomis — ne tik karėvių krauju, bet taipgi krauju nekaltų moterių ir vaikų, beginklių ir bėdnyų — ir kuri dabar stovi sulaukiyta, bet nesumusta, kuri yra prieš keturių pasaulio penktadalių.

"Šita galybė nėra Vokietijos tauta. Ji yra beširdis vokiečių tautos viešpatis. Ne mūsų yra reikalas, kokiū būdu didėji tauta pakliuvo po jo kontrolę ir su laikiniu pasigėrėjimu pasidavė jos viešpatavimui, bet yra mūsų reikalas prižiūrėti, kad likusio pasaulio istorija nebutų ilgiaus palikta jo valdymui.

Popiežiaus planas tik pagelbėti kaizeriui. "Elgimasi su tokiu priešu per taiką tokiu planu, kokį nurodo jo šventenybė, suteiktą jam, kiek mes tai galime permatyti, progą atsigriebti savo įjeigas ir atnaujinti savo politiką; priverstų sudaryti pastovią ir priešingą vokiečių tautų kitų tautų sąjungą ir priverstų prie pavidimo naujai gimusios Rusijos intrigoms ir tikrai kontr-revoliucijai, kuri būtų gundoma per visą nedorą įtekę, prie kurios pastaruoju laiku Vokiškoji valdžia pripratino pasaulį.

"Ar gali būti taika, paremta ant atnaujinimo jos [vokiečių valdžios] galybės, ar ant bile garbės žodžio, kurį ji duotų sutartyje? "Atsakomieji politikai-veikėjai privalo visur matyti dabar, jeigu jie niekados to nematė pirmiausiai, kad jokia taika negali saugiai remtis ant politiško ar ekonominio apubrėžiamų, kurių tikslu yra nauda nekurioms tautos, o suvaržymas ir apsunkinimas kitų tautų.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

Wilsono Atsakymas Popiežiui.

IŠ AMERIKOS.

KVIEČIAI IR KIAULĖS.

New York, N. Y. rugsėjo 1 d. — Prie padidinio pragyvenimo brangumo Amerikoje daug prisideda kiaulės. Kiaulių kupčiai joms susiaria daugybės kviečių, o suvartojus daug kviečių, kiaulių mėsa jau ir yra neįsakyta brangi.

Taip Indiana valstijos farmerys iš savo kaime perka kviečius po \$2 už bušelį. Jis jais šaria kiaules, nes tuomet už 1 svarą kiaulienos jis lupa 44 centus!

Federalė valdžia bando nustatyti valgomųjų produktų kainas, bet tai labai painus dalykas, nes pagaminimas produktų taip labai rišasi vienu su kitais, kad tiesiog sunku, ką nors tikro nustatyti.

Lovos valstijoje viena farmerių laikraštis paduoda įdomią statistiką, kaip farmeriams yra naudinga šart kviečiais kiaules. Jiems neapeina, kad tokiu būdu jie išaikoja begales kviečių ir tuom kelia pragyvenimo brangumą.

Atsėrtų kviečiais kiaulių mėsa yra daug brangesnė.

Vienijoje tokie dalykai negalimi. Kad sukoncentinti grūdus; Vokietijoje tapo iškersta apie 10,000,000 kiaulių. Beabejo, šalis tuom daug išlošė.

Sis faktas parodo skirtumą šalies tvarkyme ir interesavimesi jos gerove.

ARESTAVO KALBĖTOJUS.

New York, rugpj. 31 d. — Už kurstančias prakalbas gatvėje tapo suareštuotas socialistų kalbėtojas Lavison ir kalbėtoja Fraser. Tapo išvaikyta minia, o kalbėtojai atidoti teismo nuosprendžiui.

KARĖS IŠLAIDOS.

Washington, D. C., rugs. 2 d. — Amerika pila daug pinigų, kad geriausią pagelbėjus taktininkams. Taip rugpjutyje Amerika karės reikalams išaikojo apie milijardą doliarų.

Paskelbtos karės išlaidos nuo balandžio mėnesio sekandios:

Balandyje	\$297,574,400.
Gegužyje	\$329,856,843.
Birzelyje	\$415,593,700.
Liepos	\$716,560,006.

Tokiu būdu išėina apie 10 milijonų doliarų į dieną.

Amerika pasiryžusi gelbėti savo sąjungininkams pinigais iki karės pabaigos. Dartinio fiskalio karės meto apskaita sieks apie 19 milijardų doliarų, išleistų karės reikalams.

Daug gyvasčių, daug turtų sunaikina ši karė. Didžiausia atsakomybė už tai puola ant Vokietijos kaizeriškos valdžios, kuri ją sukėlė.

KAIZERIS — AMERIKOS
PAVALDINYS.

Wausau, Wis., rugpj. 30 d. — Jeigu rekordai Marathono paviesto teismo klerko yra teisingi, tai Wilhelmas; dabartinis Vokietijos kaizeris, yra naturalizuotas Suvenytų Valstijų pavaldinys. Penktame rekordų tome, ant 205to puslapio, iš lapkričio 9 lienos 1891 metų, yra tokis pažymėjimas:

„Šiuo teismu pripažino viršminėtam Vokietijos cesoriui Suvenytų Valstijų pavaldinyse.“

Rekordai teismo klerko yra tvarkingi. Kočiu būdu ten patilpė tas pažymėjimas; apie suteikimą Wilhemui šios šalies pavaldinyse — nežinoma. Nejaugi kaizeris tiesiog būtų Suvenytų Valstijų pavaldinys?

SAVIEJI SUSIPEŠĖ

Brooklyn, N. Y., rugsėjo 1 d. — Apie 50 Rusijos jūrininkų (matrosų) susiję apie su tokiu pat skaičiumi Amerikos jūrininkų. Abiejų išsigerė ir susisusė. Rusai kovėsi kaip liutai. Kraujų buvo pralietas iš vieno į kitą tarp. Policija suareštavo 5 Rusijos jūrininkus.

IR BESOCIJAIS APSILUPINS

Washington D. C. — Senatoriai Johnson ir La Follette rupinasi idant nežinantieji savo milijonų skaičiaus žmonės būtų apkrauti didesnėmis mokesčiais. Valdžia galės gauti milijonus dolerių tik nuo tų firmų, kurių biznesas karės laike atneša po milijoną gryno pelno į dieną.

SPEKULIANTUS VALDO.

Washington, D. C. — Jau bizieriai pradeda apsipiršti su anglių kainomis. Kadangi iškaskamieji angliai yra trijų rūšių, tai ir kainos nustatytos trejopos. Pirmoji kaina nurodo „run of mine rusį“, antroji kietaji, o trečioji kaina minkštojo anglio.

Paskyrimo kainų priimta omenin, kiek atsieina iškaskimas ir dastatymas anglio įvairiose valstijose. Taip:

Pennsylvania	\$2.00	\$2.25	\$1.75
Maryland	2.00	2.25	1.75
W. Virginia	2.00	2.25	1.75
(New River)	2.15	2.40	1.90
Virginia	2.00	2.25	1.90
Ohio	2.00	2.25	1.90
Ohio	2.35	2.60	2.15
Kentucky	1.95	2.10	1.70
Kentucky			
(Jellico)	2.40	2.65	2.15
Alabama (Pratt)			
Jaeger and Co	2.15	2.40	1.90
Alabama (Casa)			
ba and Black			
Creek	2.40	2.65	2.15
Tennessee			
(Eastman)	2.30	2.55	2.05
Tennessee			
(Jellico)	2.40	2.65	2.15
Indiana	1.95	2.00	1.70
Illinois	1.40	2.65	2.15
Illinois	1.95	2.20	1.70
Arkansas	2.65	2.90	2.45
Iowa	2.70	2.95	2.45
Kansas	2.55	2.80	2.30
Missouri	2.70	2.95	2.45
Oklahoma	3.05	3.30	2.80
Texas	2.65	2.90	2.40
Colorado	2.45	2.70	2.20
Montana	2.70	2.95	2.45
New Mexico	2.40	2.65	2.15
Wyoming	2.50	2.75	2.25
Utah	2.60	2.85	2.35
Washington	3.25	3.50	3.00

Dabar prezidentas uždraudė išgabenti mėsos iš Suvenytų Valstijų. Kuomet bus ištišta, kiek mėsos gali atlikti nuo suvartojimo šios šalies gyventojams, tuomet likusi dalis bus leista išgabenti sveturi.

Prezidento rūpininasi šiuo reikalu išaukė neišsakytas mėsos kainos kylimas: Kiaulienos svaras buvo:

1914 m. — 12c., 1915 m. — 13c., 1916 m. — 17-18c., 1917 m. 34c.
jautienos: 1914 m. 15 ir 16c., 1915 m. — 15c., 1916 m. 17 ir pusė c., 1917 m. — 27 ir pusė c.

VĖLIAVŲ DIRBIMAS.

New York, N. Y. — Federalė valdžia New York'e įsteigė specialę dirbtuvę vėliavų siuvimui. Toje dirbtuvėje yra daugybė darbininkų, dirbančių rankomis ir įvairiomis mašinomis. Ten yra mašinos, kuriomis išpaujami žvaigždės ir juostos vėliavoms.

Valdiškiems namams ir kariškiams laivams reikalinga labai daug vėliavų. Kiekvienas dabartinės galybės sarvuocius gabenasi su savim nemažiau 250 vėliavų apie už 2,500 doliarų.

Kiekvienas sarvuocius turi 40 svetimų šalių vėliavų 25x13 pėdų dūmfo.

Vėliavos daromos iš vėlyni. Prie jų padeda daug darbo chemikai ir mechanikai. Suvenytų Valstijų valdžia išdirbinėja virš 400 rusių vėliavas. Čia reikalinga amerikoniškos žvaigždės ir juostos, kitajai drakonai ant gėtosios materijos; raudonas Japonijos ratas ant balto dugno, angliški spinduliai, sianškas dramblys, Venecuelos žirgvalkis, jaunas mėnuolis dėl turkiškos vėliavos ir kiti simboliai.

Vėliavos susiuvinėjamos išimtinai tam tikromis mašinomis. Kiekviena siuvėja daro tik tam tikrą darbo dalį. Vėliava eina iš rankų į rankas kol nepatampa gatava.

Brangiausiai padaryti atsieina Siamiška ir Chinietiška vėliava: jos daromos daugiau negu iš 220 atskirų šmūtų, kuriuos reikia atskirai išpaukti ir susiuti.

Taikos metu vėliavos buvo dirbamos tik Mary Island miestelyje. Dabar Suvenytų Valstijų valdžia gaminiui vėliavų į metus laiko išieškoja virš 2,500,000 doliarų.

RUOŠIA UKISKUS IN-

STRUKTORIUS RUSIJAI.

Hartford, Conn. — Jan penktas mėnės p. E. Bervy organizuoja tokią sąjungą, kuri mobilizuotų Rusijos pavaldinius, mokytų juos visokių ukinkystės šakų, kaip tai: mėsos šaldymo, valymo nuo laukų kelmų ir didelių akmenų, apsiėjimo su visokiomis ukiskomis mašinomis ir t. t.

Rusijos komisijos nariai, profesorius Borodinas ir Sorhnovskis jau parpino tam tikslui lėšų. Ukiskasis institutas atidarytas N. J. valstijoje. Lekcijos skaitomos kiekvienai mokinių grupai po kelias savaites, paskui mokiniai pasipraktikuoja Amerikos fabrikuose arba tikėse (žiurint kas kokį specialybę ėmė) ir komandiruojami į Rusiją Rusijos valdžios lėšomis.

Kol kas tą institutą baigė apie 23 žmonės, kurių tarpe yra ir lietuvų. Ilgainiui, kuomet Rusijos valdžia prisiųs daugiau lėšų, institutas paruoš daugiau ukiskų instruktorių ir duos vietas Rusijoje.

Visas mokslas, pragyvenimas ir kėlionių lėšos mokiniams nieko nekainuoja.

Norintieji pasinaudoti šia proga, pasitarnauti Rusijai ir ateityje būti naudingais Lietuvai, dėl platesnių žinių susirašykite, rusų kalba, šiuom adresu. Mr. E. Bervy, R. F. D. Hartford, Conn.

IS DARBO LAUKO.

DARBININKŲ JUDEJIMAS.

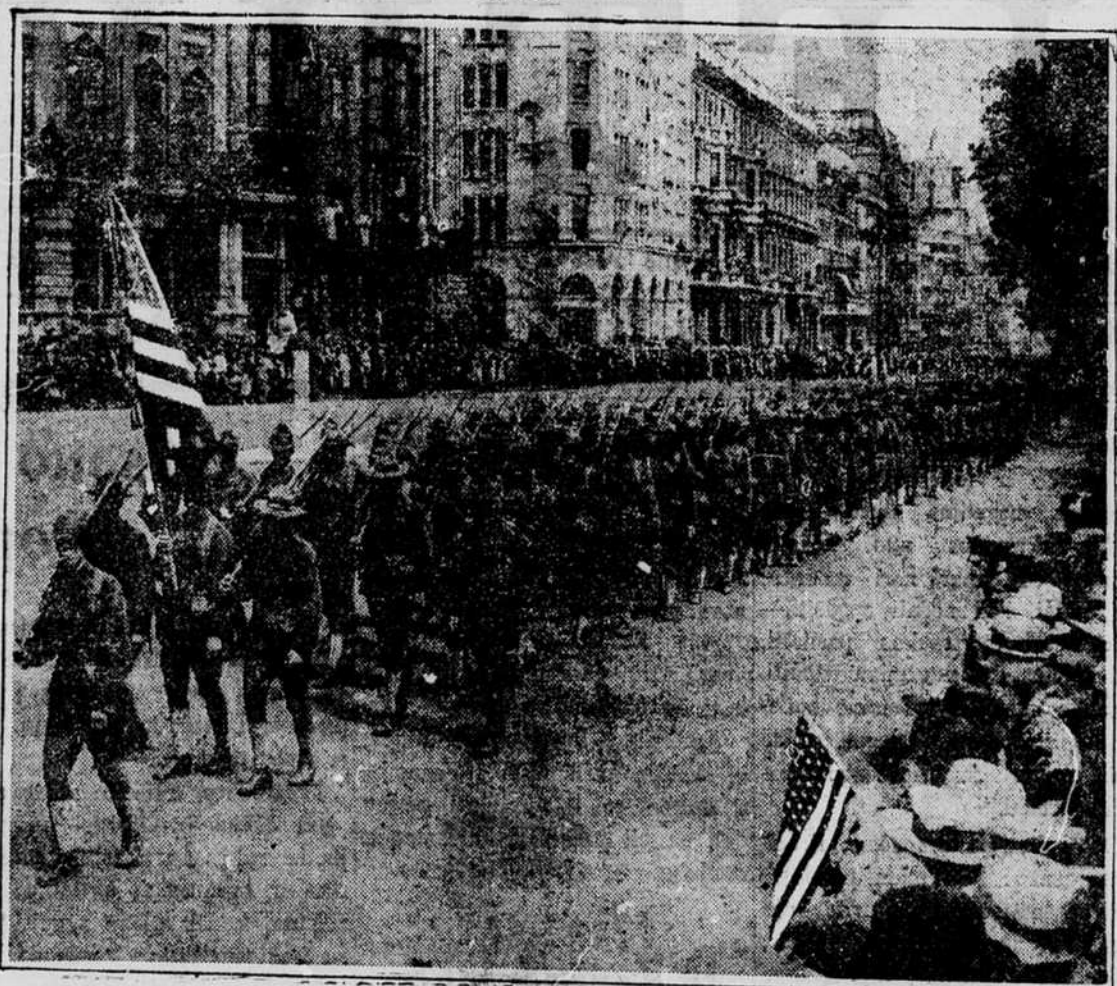
Washington, D. C. — Bėgyje pereitos savaitės darbininkų judėjimas visame pasaulyje nesumažėjo, bet dar pasididino. Vokietijos darbininkai kas kart labiau priešinasi apgaulingai valdžiai, o vietomis išeina į streikus. Ispanijoje sumišimai dar nepasibaigė.

Anglijos gelžkelių darbininkai taipgi dar neužbaigė derybų su kompanijomis.

Rusijos angliakasiai ir fabrikiniai darbininkai taipgi energingai reikalauja algos padidinimo.

Austrijoje ir Vengrijoje sukilusius ir išbadėjusius darbininkus maldino valdžios kariūnė.

Svedijos darbininkai taipgi rengiasi prie streikų dėl pragyvenimo. Bet didžiausia streikų banga bene bus Amerikoje: neskaitant dar nepasibaigusią begalę streikų įvairiose smulkesnėse pramonės šakose; čia dar neužbaigė derybas su samdytojais laivų statymo darbininkai įvairiose Amerikos priplaukose: I. W. W. agitacija Amerikoje skleidžiama visu atkaklumu, nežiurint to, kad aiduistai persekiojami ir areštuojami. I. W. W. organizatoriai didžiausius streikus organizuoja anglių kasylose.

AMERIKOS KARIUMENĖ EUROPOJ.

Viršiai tilpės paveikslas parodo pirmus Amerikoniskus pulkus, maršuojant Londono gatvėmis. Būriai žmonių trukšmingai sveikino naujus savo talkininkus.

Centralio New Yorko gelžkelio menedžeris paskelbė, kad pradės mokyt moteris atlikimui vyriškų darbų gelžkelio įstaigose.

St. Louis, Mo. arklių kaustymo unijos nariai vieton \$3.50 iškovojo \$4.00 į dieną.

British Columbia prieplaukų juveiviai iškovojo pakėlimą algos 15 nuosimčių ir extra mokesčių viršlaikį.

Newark, N. J. spaustuvių darbininkų unija padarė naują kontraktą su samdytojais, sulgy kurio lyotypstai dirbantieji prie vakininkų laikraščių gaus \$30.00 savaitėje, o prie rytinių — \$33.00.

Philadelphia, Pa. plomberiai tveria savo šakos profesionalų unijas visose to miesto dalyse, idant apsaugojus savo amato žmėnes nuo išnaudojimo.

Statistika parodo, kad šiais metais ir Suvenytose Valstijose dukartus daugiau moterų dirba įvairiose darbo įstaigose negu peritais metais.

IS VISUR.

Statistika kariaujančių valstybių gyventojų rodo, kad sąjungininkų šalyse yra 1,315 milijonų žmonių, tame skaičiuje 320,000, 000 žmonių yra Chinų pavaldinių.

Centralinės valstybės turi gyventojų sekančiai:

Vokietija	67,810,000	gyv.
Austrija	29,244,000	"
Vengrija	21,240,000	"
Turkija	21,600,000	"
Bulgarija	4,753,000	"
Drauge	144,647,000	gyven.

Sąjungininkai:

Rusija	180,671,000	gyv.
Anglija	46,587,000	"
Ang. kol.		"
Indija	379,300,000	"
Egiptas	14,770,000	"
Francuzija	39,700,000	"
Fr. kolon.	46,700,000	"
Italija	36,120,000	"
Ital. kol.	1,385,000	"
Serbija	4,600,000	"
Belgija	7,649,000	"
Belg. kol.	15,587,000	"
Rumunija	7,770,000	"
Portugalija	6,050,000	"
Port. kol.	9,332,000	"
Juodkalnija	435,000	"
Japonija	77,867,000	"
Amerika	101,000,000	"
Am. kol.	10,255,000	"
China	325,000,000	"
Chinų kol.	4,898,000	"
Drauge	1,315,466,000	gyv.

Neutralės:

Danija	2,921,000	gyv.
Norvegija	2,512,000	"
Svedija	5,713,000	"
Holandija	6,430,000	"
Sveicarija	3,886,000	"
Ispanija	20,500,000	"
Graikija	4,821,000	"
Drauge	46,783,000	gyv.
Beto nuotikiai Kuboje, Panamoje, Brazilijoje ir kitur rodo, kad dar labiau didėja skaičius sąjungininkų.		

Afrikoje nekariauja tik Abisinija ir Ispanijos kolonijos.

Neutraliskomis taipgi galima pavadinti šias Azijos šalis: Afganistaną, Persiją ir Holandijos kolonijas.

Tai bent kruva žmonių rieja šiame kultūringame amžiuje.

Turkijos kareiviai yra ypatingo būdo. — Jie yra labai jauni. Kas gyvena Turkijoje, tas sako, kad turkai labiausiai myli gėles, negu kokios nors kitos tautos žmogus. Viena Amerikonė rašo, kad kuomet sužeistiems Turkijos kareiviams ji nunešė gėlių, jie labai džiaugėsi, negu gavę obuolių. Sunkiai sužeistieji uostydami gėles verkė.

Paprastai civilizuoti žmonės mano, jog Turkijos armijos kareivis didžiausias barbaras. Tačiau tvirtina ir dar visiskai neįgaravę iš mūsų valdentuvėsiminimai tų laikų, kuomet Lietuva su savo kaimynais vedė nuolatinės karės su turkais, kurių kareiviai elgėsi neapsakomai žiauriai. Bet karės laike kiekvieno žmogaus budas persimaino, jie tampa ne tuom, kuom buna ramiu laiku. Neseniai atsikartoję Armenų ir Syrių išplovimai taipgi parodo, jog galestingas jaunimas nesusijęs užviešpatuoti turkų širdyse. Bet išties taip nėra. Armenus ir syriečius išplovė ne reguliari turkų armija, o nepaprastai ištvirtusi sultano policija, kuri nepriguli prie nuolatinės armijos. Neseniai iš Konstantinopolio sugrįžę tenyktės amerikiečių ambasados narys S. F. Bryant pasakoja, kad turkų reguliari armija sudaro sveiką, nesudomalizuoti valstiečiai iš vidurinių Turkijos provincijų. Esą į veikiančią armiją miestelėnai net nenoriai imami, nes jie budami patį ištvirtę, blogina ir kitus kareivius. Nemokanti nuolat varginti, turkų valstiečiai turi daug brangintų karės žvilgsnių ypatybių. Be to jie esą nepaprastai paklusnūs, ištvermingai kenčia skurdą; vergiškai prisirišę prie savo vyresnybės, pradedant nuo juos mokinančio seržanto ir baigiant Allahu, kuris prirėgęs kareiviams rojuje viską, ką tik jų širdis gali padorėti.

Turkų kareivio minkštas budas myli ir garbina taiką iki tol, kol nepriešina su šaukštu raudoną kraują. Jis ginant savo tėvynę ir tikybą. Kovoje turkas buvo pragariškai narsus. Tuomet mirtis jam visai nebaisi, nes Mahometo tikėjimas skiria rojų užmuštiesiems kareiviams. Turkų liaudis ir kareiviai giliai įsitikinę, kad rusai yra amžini jų prieštai, kurie susidėję su Anglija nori paversti Turkijos kraštą. Turkų armija dalinasi į tris didžiausias dalis. Pirmą dalį, tai kovojanti armija, kurią sudaro valstiečiai. Antra armija susideda iš graikų ir žydų. Ji mušiose beveik nedalyvauja, bet užsiima

taisymu kelių ir kitokiais administratyviais reikalais. Į trečią armiją priklauso neistatimieji armenai, kurie verčiami kasti duobes užmuštiesiems kareiviams.

Turkų kareiviai valgo labai mažai. Pastaraisiais laikais vyresnybė beveik nieko jiems neduoda, apart kepalėlio juodos duonos. Girtuokliavimas taipgi visiškai neišplatines tarpe osmanų kareivijos. Bet užtat papirosų rūkymas tai būtinausias kuone kiekvieno kareivio reikalingas. Vyriausybė rupinasi, kad tabako niekuomet nestigtų pozicijoje ir kad jis būtų nebrangus. Sakoma, kad turkų kareiviai tagako trukmą skaudžiau atjaucia, negu duonos neprieteklių.

Turkų kareiviams labai smagu sekti pasakos arba jų klausyti. Turkų humoras lengvas atitinką kiekvieną nuosirdžiai pajukina.

Besimušant Gallipolio pusiasalyje, Konstantinopolio ligininėse prikimšo sužeistų kareivių. Vienoje lovoje guldydavo po du liginio. Kiekviena ligininėse ir paloviai pilnutėliai sužeistų kareivių. Taip dideliu liginio skaičiu esant, pradėjo stigmati gydytojų ir vaistų. Jauni medicinos studentai ir visi vaistiniai (aptekoriai) buvo priversti pildyti gydytojų pareigas, o dentistams valdžia įsakė gydyti gyvulius. Pasakojama apie vieną dentistą, kuriam teko gydyti 11 kupranugarių. Nezinodamas, kaip juos paklupdyti, nabagas dentistas su pagalba kopečių gydė sužeistas gyvulius nugaras. Tulum laikui praslinkus, dentisto draugas užklauso, kaip sekasi praktika su kupranugariais. Dentistas veterinarinis atsakė: „Valia Allah, neuzilgo viskas bus kaip pridera. Aštuoni jau pastipio, o trys taipgi baigia savo amžialį“.

Amerikietis, kuris darbavosi Konstantinopolio ligininėse, negali atsisėbėti turkų kareivių kantrumų. Esą jau labai, labai retai, jeigu sužeistas turkas pradeda balsiai dejuoti. Visą laiką jis dantis skandantis tik karatoja. „Allah? Och? Allah? Allah.“ Nei laike nechloroformuotų operacijų nedejuoja, nors iš veido matyti, kad kenčia baisius sopulius.

Taipgi turkų ligininėse tuojaus metasi į akis kruvelėmis susiję kareiviai. Jie renkasi apie tuos draugus, kurie moka rašyti ir skaityti. Tie neskaitytingi apšvietoliai įvairiausiais būdais stengiasi patarnauti mažiau laimingiems draugams. Jie skaito laikšius, laikraščius ir kitus įvairių įvairiausių spaustuinių skiautečius.

Laikinosios Rusijos valdžios prekybos ir pramonijos ministeris Steponovas pridėvė laikinajai ministerijai projektą, pagal kurį turėtų būti reorganizuota demobilizuota Rusijos prekyba ir pramonija. Šią demobilizaciją išaukė karės nuotikiai, kadangi visuomenės

tarpe kas-kart labiau apsiereiskiamos troškimai taikos.

Valdžia ir visuomenė turi ruošties, kad pasauliniai nuotiniai neuzkluptų gyventojus iš nežinių.

Yra būtinai reikalinga, kad organizuotąją del apsigynimo nuo priešo pramoniją greitai laiku būtų galima naudoti Rusijos piliečių reikalų pagerinimui. Reikia atminti, kad išmūs ta valanda, kuomet milijonai žmonių išeis iš apkasų ir grįš savo gimtinėn. Didžiama jų apsigyvens ukėse, taigi ir reikia, kad tos fabrikos, kuriose buvo dirbamos kamuolės, kad paskui būtų dirbama ukiskos mašinos.

Ekonominis Rusijos žmonių padėjimas pilnai priklausys nuo to, kaip gerai bus sutvarkyta Rusijos pramonė kareiv pasibaigus.

Pabaigoje savo platformos Steponovas išdėsto tas priemones, kurias vykdyti pramonės ir prekybos ministerija, ekonominiams šalies sutvarkymui.

Jeigu Rusijai pavyks apsigynti nuo pragaistingo anarchizmo ir kitokių gaivalų pavojaus, tai nėra abejonės, kad pasibaigus kareiv pramonė ir prekyba Rusijoje bus taip puikiai sutvarkyta, kad ji apsaugos savo šalies pavaldinius nuo visokių „biznierių“ išnaudojimo ir jau tapusi laisva Rusija taps dideliu pramonės centru. O žmonių gyvenimas Rusijoje bus geresnis negu kurioje nors šalyje, nes žmoniškumas ir apšvietos gerbimas ten augščiausia stovi.

Iš Sveicarijos praneša, kad Austrijoje badas kankina visus darbininkus, labiausia angliakasiaus. Austrijos valdžia paršaukė iš karės lauko kelis tukstancius kareivių anglių kasimui, bet tie žmonės taip labai nukankinti bado, kad, kol neatsigaus negalės dirbti.

Austrijos valdžia ima savo kontrolėn visas anglių kasyklas ir paskelbė, kad šalies gyventojai gali ir pabadauti, bile angliakasiai turėtų užtektinai maisto.

Bulgarijos socialistas Kirkov Berlyno „Vossische Zeitung“ korespondentui pasakė, kad Rusijoje turėsimi įvykti nauja revoliucija. Ją suksia socialistai bolševikai, kurie ten dabar žiauriai persekiojami.

Revolucijos pradžia kilsianti iš Kronštado, kur yra stiprus rusų karės laivynas. Kronštado garnizonas simpatizuoja bolševikams. Ten pasekmingai darbuojasi Lenino šalininkai.

Ar pavyks bolševikams sukelti revoliuciją, tai yra didelis klausimas, nes jie nors ir gyvena tik revoliucijoms, bet naudos iš jų šalies gyventojams nėra jokios.

Verstinas darbininkų apdraudimas įvestas šiose valstijose. Rusijoje, Austro-Vengrijoje, Vokietijoje, Francijoje, Italijoje, Anglijoje, Norvegijoje, Liuksenburge, Serbijoje ir Rumunijoje.

Darbininkų apdraudimas darbininkams ant to sutinkant įvestas: Belgijoje, Svedijoje, Danijoje, Suomijoje, Ispanijoje, Holandijoje ir Sveicarijoje.

Skačius apdraustų žmonių Rusijoje siekia 2,500,000, Anglijoje apie 15 milijonų žmonių. Apdraudus mokesčius visose šalyse skirtingai.

Dailės retenybės ir paveikslai sistematiškai pavagiami iš Rusijos muziejų. Taip, Petrograde iš muzėjaus didžiojo kunigaikščio Michailo Nikolajevičio tapo pavogta dailės brangenybių už 5 milijonus rublių. Tarp kitų iš ten buvo pavieklas „Korredžio“ apšukinas 500,000 rublių.

Nepernai šeši ginkluoti banditai pavogė iš senato stovylos, apstulintus pusanro milijono rublių. Tuom pačiu laiku laikraščiui skelbia didžiausius apgarsinimus kokie tai amerikoniško sindikato, superkancio Rusijos dailės brangenybes.

Yra manoma, kad žuvusius Rusijos muziejų retenybės ras keturių amerikoniškų kolekcionierių galerejas, arba į plutokratų palonius ant penktos avenue New York'e. Tėn glaudėsi senosios valdžios šulai ir dabar ten darbas Rusijos pasiuntinių virste vėrdatik ne Rusijos naudai.

Belgijoje vokiečių valdžia vedė neišpasakytą discipliną. Dabaujantieji žmonės neturi teisės prašyti valgyti. Už mažiausius pasipriešinimus žiauriai valdžiai žmonės pasmerkiami mirtin. Telegamos praneša iš Amsterdamo, kad miestelio Hamont majorą vokiečių kariškas teismas paliepė susaudyti už tai, kad tuvo danešta Vokietijos valdžiai, buk tas majoras gelbėjo Belgijos gyventojams pereiti į Holandiją.

Vokietijos kancleris išvažiavo į Belgiją tyrinėti gyventojų padėjimą.

Vokietijos parlamento viršiausis komitetas tapo paleistas. Negalės susirinkti anksčiau paibaigus rugsėjo mėnesio. Paskutiniame posėdyje parlamento komitetas daug tarėsi apie ketinamas įvesti permainas cenzūros tvarkyme ir karės stovio įstatymų perkeitime.

Rusijos justicijos ministeris padavė laikinajai valdžiai projektą pripažinimo civilių šluogų, kuriuos priėmė užrubežiuose Rusijos pavaldinių. Ministeris siūlo reformuoti šį klausimą Rusijoje nuodugnai.

Kadangi šis klausimas labai svarbus, tat laikinoji valdžia jo išrišimą atideda iki Steigiamajam susirinkimui.

Cerkovno — prihodskija ir cerkovno — učiteliskija mokylos Rusijoje, kurios gaudavo pinigų kas subsidijos iš valdžios, o buvo globojamos pravoslaviskos dvasiškos, dabar perejo liaudies švietimo ministerijos žinybon.

Komentariai

Atsisakius von Bethman Holvegvi ir keliems kitiems Vokietijos ministeriams nuo savo vietų, vokiečiai pradeda bumbinti pasauliui, kad jie nori taikos be jokių užgrobumų ir be pinigų atlyginimų. Tuli Vokietijos laikraščiai net skelbia, kad ir i karės senieji ministrai Vokietiją įtraukė.

Jie „kaltina“ kaizerį kaip ir junkerius; bet mes neturime užmiršti, kad kareiv prasidėjus visi reichstago nariai, su Liebknechtu išėmimu, pritarė kareiv.

Ne vienų junkerių, bet ir socialistų laikraščiai reikalauja užgriebimo Lietuvos ir Lenkijos.

Kaizeris, jo valdžia ir junkeriai sudaro visai mažą vokiečių dalį. Be tautos pritarimo jie negalėtų nieko pradėti. Kare jie niekuomet vieni nebūtų drysė iššaukti.

Tas faktas, kad vokiečiai užėmė tiek Europos žemių, rodo jų vienybę ir pasiryžimą išplinti savo rubežius.

žūrėtu. Vokiečiai beabėjonės k-
šiais pradėję demoralizuoti Lie-
tuvos politikierius kaip jie tai
darė Bulgarijoje, Grekijoje ir
Rumunijoje.

Suejus Lietuvai i federatyvų
ryšį su tautomis rytinės Europos
ir Siberijos ji galėtų nuo savo
"kultūriškų" kaimynų apsaugoti,
ir nepapulti po jų įtekme.
Lietuva be Mažosios Lietuvos
be Klaipėdos ir Karaliaučiaus
miestų būtų kaip žmogus be
rankos arba be kojos, negalėtų
turėti, tiesioginių susisėimų su
pasauliu.

Sakoma, kad tautos principas,
už kurį talkinkamai kariauja, rei-
ka, kad kiekviena tauta tu-
ri teisę apsispręsti savo likimą,
tat ir Mažosios Lietuvos gyven-
tojai turi teisę plebiscito keliu
nuspręsti, ar jie turi sudėti i
vieną politiską kuną su Didžia-
ja Lietuva, ar ne? Bet mes ir
dauguma Mažosios Lietuvos gy-
ventojų lietuvių yra iš didesnės
dalies ekonomiskai vokiečių po-
vergti. Jie yra laikomi politi-
skai, nežinystė ir todėl nega-
li tinkamai ir sumaningai plebi-
scito keliu savo likimą nuspre-
sti. Kas reikia daryti?

Taikos konferencija turi spre-
sti, kaip, rodos, taikos konferen-
cijai kovojančių viešpatyčių dip-
lomatai matys, kad tauų klau-
sima išrišus reikalinga bus iškla-
syti reikalavimus pavergtųjų tau-
tų. Prileisti bus pavergtųjų tau-
tų atstovai, kurie galės išreikšti sa-
vo tautų aspiracijas ir geidavi-
mus.

Todėl Lietuvių Tautos Tary-
bą dabar jau iškaino reikėtų pa-
sirūpinti etnografiškos Lietuvos
sienas nustatyti, kad taikos kon-
ferencijai susirinkusių valstybių
atstovams įteikus.

Mano nuomone atnografiškos
Lietuvos rubežiai turėtų but
maždaug tokie, kaip nustatyti
M. Salčiaus "Lietuvos Zemlapy-
je", tik vien Mažosios Lietuvos
sienos turėtų buti pratęstos dau-
giau i pietus ir užimtų Ungu-
rės, Nordenburkio ir Gerdamos
miestus, ir apskričius (vok. krei-
se). Gardino ir Minsko guberni-
jų šiaurinių pavietų gyvenojai
turėtų gauti teisę per plebiscitą
nuspręsti, ar jie nori susidėti su
savastovios Lietuvos respublikos
gyventojais i vieną politiską ku-
ną, ar ne?

Su kuom susidėti?
Su kokiomis tautomis turėtų
Lietuva i vieną federatyviską-poli-
tiską kuną arba korporaciją su-
sijungti?

Mano nuomone — žinoma tai
mano vieno nuomonė, nežinau
ką kiti mano — dėtis su vokiečiais
nėra nei kalbos. Jie savo šov-
nizmą įkyrėjo visam pasauliui —
nereikia apie tai nei kalbėti.

Lenkai teip-pat papratę tar-
pe lietuvių vien tik suirutes ir
vaidus platinti, lietuviai su jais
nesusijungs.

Lieka vien tik kitos tautos ry-
tinės Europos ir Siberijos. Su
tomis tautomis būtų galima, apsi-
saugojimui nuo kitų valstybių
užmačių dėtis i federatyvę poli-
tiską korporaciją. D. Sargunas.

LAIKO DIDVYRIAI.

Sir Douglas Haig, komandierius anglių armijos Francuzijoje per-
duoda svarbias informacijas premjerui Lloyd Georgui, — mūšalas
Joffre klauso. Kairėje — A. Thomas, Francuzijos amunicijos mi-
nisteris.

kad greičiau galima būtų pavergti
kraštus. Negana, kad "Dabar-
tis" veda prie lietuvių ekonomi-
nio pavergimo, bet pažiūrėkime
ką ji daro su lietuvių dvasia!

Kiekvienas numeris pilnas pla-
čiausių aprašymų apie vokiečių
pasiekimus visuose frontuose;
pilnas pajukimo ir neteisingų
žinių apie talkininkus. Ypatin-
gai keliama lietuvių neapykanta
prieš Angliją. Anglija nupie-
siama visur, kaip kaltingė
šios karės ir visų tautų klanti-
ninkė. Tas pat ir apie Ameriką.
Gi vokiečių išradimai: submari-
nai, orlaiviai, šautuvai keliama i
padanges. Lietuviai mėginama
įtikinti, kad niekas negali atsi-
laikyti prieš vokiečius.

Ta pati "Dabartis" Lietuvoje
yra skelbė tamsybės, atgalei-
vybės ir klerikalizmo. Matyti,
vokiečiai yra įtikinti, kad lietu-
viai yra maldingi žmonės ir kad,
griant ir palaikant tas jų mal-
dingumas, galima pelnyt lietu-
vių simpatiją. Delto "Dabar-
tis" plačiai rašo apie šventes,
apie popiežių, apie katalikų (zi-
noma, vokiškų) suvažiavimus,
apie Lietuvos vyskopus. Pri-
mena, kaip rusai seniau perse-
kiojo lietuvių tikybą. Iš "Da-
barties" aprašymų apie Seinių ir
Kauno vyskupų Karoso ir Kare-
vičiaus pagrimą i Lietuvą, ma-
tyti, vokiečiai nori pasigauti lie-
tuvių dvasiškiją, kad ji eity iš-
vieno su jais, taip kaip eity iš-
vieno su senąja rusų valdžia.
"Dabartis" — numeris iš nume-
rio mėgina supažindinti lietuvių
su vokiečių literatūra ir numeris
iš numerio deda vertimus iš
vokiečių populiarių rašytojų, vi-
sokių: "Hebelių, Auburkų, Šlegelių" ir kitokių. Net "Da-
barties" kalba pasidare kažin-
kaip kitokia, kaip Rusijos ir
Amerikos lietuvių laikračių,
kalba. Taip ir atsiduoda visi
jos sakiniai vokiškumu.

Po "Liet" žinių naujienų iš "Dabar-
ties" žiniuose svarbių šių: 1)
kad i Berlyną pas buvusį užsienio
reikalų ministrį Zimmermanną
buvo nuvažiavusi lietuvių dele-
gacija ir kad Zimmermannas užtik-
rinęs jiems, jog Lietuva gausian-
ti nuo vokiečių "savavaldybę"
(jau ne savarankybę, kaip buvo
pažadėjusi taikos pasiulymuose
gruodžio mėn. 1916 m.) ir 2)
kad Rusijos revoliucija lietuviams
nieko gero negalinti duoti, nes
revoliucijos laimėtojai yra "pan-
slavistai" — norį praryti maž-
sias tautas.

"Dabartis" viename numeryje
paskelbė persikėlianti i Baltos-
te, Gardino žemėje. Kodėl taip
padaryta, tai yra gili paslaptis.
Gal jau yra leista Kaune patiems
lietuviams laikraščiai leisti? Bet

apie tai "Dabartis" nieko nemini.
O gal vokiečiai pavedė "Dabar-
tis" lietuvinėti gudus, kad patys
galėtų vokiečinti lietuvių? Ka-
žin kas tai per paslaptis būtų?
Gal jau Lietuvos gyventojus
perkėlė apie Baltosę i pelkes
gyventi, o Lietuvon prigabeno
savo vokiečių? Dabar kyla klau-
simas: kur yra lietuviai-inteligen-
tai, pasilikę Lietuvoje ir ką jie
veikia?

Iš tos pat "Dabarties" patiriame,
kad jie, nors baisiai suspausti
aplinkybėmis, bet nestoja dirbė
lietuvių kultūros labui. Tai ma-
tyti iš trumpų aprašymų "Da-
bartyje" apie Lietuvii Mokslo
Draugijos metinį suvažiavimą,
buvusį birželio mėnesyje, kuria-
me D-ras Basanavičius, Mykolas
Biržiška, Petras Klimas ir kiti
skaitė referatus. Narių esą buvę
mažai! (Kurgi nebus mažai, kad
kiti nariai yra išdumę i Rusiją!
Red.). Iš "Dabarties" skelbimų
suzinome, kad Kaune, Vilniuje
ir Šiauliuose gyvenoja "Lietuvių"
gimnazijos, kuriose yra lietu-
viai direktoriai, ir kad Kaune,
Lydoje Vilniuje, ir Suvalkuose
yra "mokytojų rengimo Kursai",
kuriose mokytojaus negirdėto-
mis pravardėmis neva lietuviai
mokytojai.

Yra taipgi "Dabartyje" trumpa
žinutė apie "Lietuvių draugiją
nukentėjusiems del karės šelpiti",
kuriai leido darbuotis vokiečių
karinė valdžia. Paskutinė nau-
jiena iš "Dabarties" tai yra ta,
kad "Dabartyje" yra paduota
tūkstančiai lietuvių kareivių be-
laisvių Vokietijoje. Ten, turbūt,
tikrai visi Amerikos lietuviai su-
rastų savo giminių, tik vardi
pravardės i pajėmo vietos taip
suambrintos, kad kitos sunkn yra
ispėti kas per vienos būtų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ HARRISON IR KEAR-
NY, N. J.

Vardan teisybės. — Esu pri-
verstas parodyti visuomenei už
ką aš esu pasmerktas per p. Vi-
šką žinančiam iškraipytą kores-
pondenciją. "Liet" 32 numeryje
jis neva atšaukė neteisingą ko-
respondenciją. Kuri buvo nianim
parašyta "Liet" 30 numeryje apie
"siekereską" partiją.

Tad-gi aš remiuosi tais pačiais
žodžiais, kurie tilpo toje kores-
pondencijoje ir tvirtinu, kad tai
yra tikra teisybė.

Antras dalykas, p. Višką ži-
nantis teršdamas mane purvais,
gundo vietinę TMD. kuopą, kad
ir ji panašiai užprotestuotų prieš
tuos pasirašiusius po rezoliuci-

pabriežti-tai, kad aš viešai pasa-
kau, jeigu TMD. kuopos nariai
ant to sutinka ir duodasi išna-
doti ir klaidinti tiems, kurie pa-
tįs eina prieš savo sąžinę tai aš
užtikrinu, kad tas taip nepasi-
baigs, bet pasirodys, katras iš
būms bus teisingas.

TMD. kuopos nariai gerai ži-
no, kad aš buvau parašęs tikrai
teisingą žinutę kas link tulo "vei-
kėjo" ir jeigu jie duotų protes-
tuoti, tai tas netik būtų priešin-
ga teiseis bet ir sąžinei.

Protestuojant prieš įvykusias
faktus galima nusidėti prieš ša-
lies konstituciją.

Aš nepasiliksiu melagiu ra-
šydamas teisybę. Patarčiau p.
Višką žinančiam apsižiūrėti, prieš
ką protestuot ir meldžiu gerb.
TMD. kuopos narių pirma pa-
galvoti, nes jūs gerai žinot, kad
jūs protestas jums nieko gero ne-
atneš, o tik kompromisą. Žinote,
kad p. "Višką žinantį" viską da-
ro tik del savo ypatiskos garbės
ir aš budamas teisingu nepasi-
duosiu ir melagiu nepasiliksiu,
kaip kad jis mane pasmerkia.

C. B. S.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

"Divorsų pavietė". — Čia lie-
tuvių tarpe labai parėjo i madą
divorsai — persiskyrimai vyrų su
pačiomis. Tai daro daugiausia
tamsūs žmonės. Vyras pasiima
vieną advokatą, o pati kita. Abu-
du daužosi su dvokatais kol-
pinigų turi. Pinigus praleidžia,
vel paduoda vienas kitam ranką
ir gyvena kaip jaunavedžiai.

Paskutiniu laiku persiskyrė ke-
turių poros. Ypač paskutinė
porą buvo labai dievota, priklausė
prie visokių brostų ir para-
pijos. Ilgai jiedu daužėsi po
teismus, o jų vaikeliai badavo ir
gal tapo atiduoti i miesto glo-
ba.

Paskendę tamsybėje žmonės
nenori pažint gyvenimą, nemoka
taisyt šeimininkų santykių, bet
riejasi. Jeigu jie nesibijo Dievo
taip negražiai gyvendami, tai tu-
rėtų nors žmonių sarmatytis.

Sakalas.

IŠ NEWARK, N. J.

Prakalbos. — Rugpj. 27 d.
Vietinė Palangos Juzės dr-ja pa-
rengė prakalbas. Kalbėtoju bu-
vo p. Grigaitis iš Chicago. Pra-
kalbos prasidėjo deklamacijomis.
Deklamavo p-lė Busiutė. Po
deklamacijos p. Grigaitis pradėjo
kalbą. Jis kalbėjo apie karę: iš
ko ji prasidėjo, ir nurodinėjo,
kad ne del ko kito, kaip tik del
kapitalistų labo, kurie vadydami
konkurenciją manė pasipelniti iš
šitos baisios karės.

Bet, proletariatui nustumus
nuo sosto Rusijos carą ir jo val-
džią, tas viskas išėjo kitaip, uegu
kapitalistaiškai gaivalai manė.
Nes dabar pakilus augstyn dar-
bininkiskai klesai pasirodė, kad
šita karė turi būti užbaigta be
aneksijų ir be kontribucijų. Tos
didelės valstybės, kurios manė
pelnęti užgrobiais kitų šalių,
dabar turės pralaimėti, nes visos
mažos tautos turi buti paliausos-
tos, kaip tai: Lenkija, Lietuva,
Ukraina, Elzas-Lotarvingija ir ki-
tos mažos tautelės.

Kol šita karė trauksis, tai dar-
bininkiska klasa ims daugiau bu-
joti ir šita baisi audra bus kitaip
užbaigta, negu visos kitos.
Publikos buvo nemažai. Pa-
sibaigus prakalboms pūrinę narius.
Ten Buves.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

A. L. T. S. 21 kpr. dirba. Ši
kuopa ištikrųjų pradėjo dirbti
naudingą visuomenei darbą.
Rugpj. 19 d. surengė pikniką ir
gerai pelnė. Pusę pelno paskyrė
L. N. F. Rugpj. 24 d. surengė pra-
kalbas išaiškinimui dėl ten kilu-
sių nesusipratimų apie Angly-
spaudą. Žmonių susirinko apie
pusę šimto, kur p. J. J. Zilis
išskaitė visas iškarpas angliškai
ir lietuviškai, o paskui rezoliu-
ciją, išdėstydamas žodis i žodį.
Leista per balsavimą. Visi pa-
tikė ramkas, prieš nebuvo. Taigi
dabar aiškiai galėjo matyti, kad
visų šukavimai buvo be pamato,
be apsvaistymo.

Stebėtiniausi tie žmonės, kurie
smarkiausiai šokinėjo, ir grąsino
tuos pasirašiusius po rezoliuci-

jos "paduotos už anarchistus".
Jie bėgo visur ir į kiekvieną
rodos. Ir tie visi šu-
kautojai i šias prakalbas neatsi-
lankė. P. J. J. Zilis trumpoje
kalboje nuosekliai išaiškino viso
dalyko stovį. Nurodė mūsų bro-
lių lietuvių silpną supratimą po-
litikos ir klerikalų bei socialistų
klaidingumą.

Tautininkų sriovė rupinasi vi-
sais lietuviais ir visa tauta. Pub-
likai jo kalba patiko.

Paskui kalbėjo tvarkvedis p.
P. Petronis, aiškindamas jog Len-
kija buvo ir yra mūsų tautos
priešininkė bei priešpaudeja, ir
dabartiniu laiku, kuomet stovi-
me prie pražuties kranto, lenkai
vis kesinasi ir bando mus pa-
stumėti. P. P. Petronis jausmin-
gais žodžiais užbaigė šio vaka-
ro prakalbą. Jis viešai pasakė:
"Tie, kurie i šias prakalbas ne-
atejo, lai daugias nebando teršt
keno tiors asmenį, nes tas va-
karas buvo vien delto parengtas,
kad visi neaiškumai būtų išai-
škinti".

Prie A. L. T. Sandaros 21 kpr.
tą vakarą prisirašė šie draugai:
A. Usevičius, F. Fabijanskas ir
A. Kriksčiūnas.

Sveikinu naujus Sandariečius,
išreikšiusius norą bendrai darbuo-
ties mūsų tautos žmonių labui.
Svečias.

IŠ CLINTON, IND.

Nauja kuopa. — Čionai susitvė-
Amerikos Lietuvių Piličių
Draugijos kuopa iš 12 narių. Šios
organizacijos tikslas yra teikti pa-
šalpą savo nariams, panašiai, kaip
abudu mūsų Susivienijimai. Lie-
tuvių Piličių Draugijos centras
randasi Terrhoute, Ind. Inkorpor-
ruota Indianos valstijoje, čarte-
ris leidžia tvirti skyrius visose
valstijose. Šią atskirą pašalpos or-
ganizaciją tvirti išaukė perdide-
lis bosavimas mūsų senųjų susi-
vienijimų samdininkų, mat žmo-
nės jau nori apsaugoti nuo pa-
vienių asmenų diktatūros.

Jonas Skinderis.

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Talkininkų bazaros. Gruodžio
mėnesį šių metų yra rengiamas
didelis bazaras visų talkininkų
tautų. Manoma, kad šis bazaras
bus didžiausias ir daugiausia
pelno duos už visus bazarus, bu-
vusius Amerikoje, delto, kad ja-
me ims dalyvumą ir pats Dėdė
Samas.

Spėjus talkininkams susitarti
ko ji prasidėjo, ir nurodinėjo,
kad ne del ko kito, kaip tik del
kapitalistų labo, kurie vadydami
konkurenciją manė pasipelniti iš
šitos baisios karės.

Spėjus talkininkams susitarti
ko ji prasidėjo, ir nurodinėjo,
kad ne del ko kito, kaip tik del
kapitalistų labo, kurie vadydami
konkurenciją manė pasipelniti iš
šitos baisios karės.

Spėjus talkininkams susitarti
ko ji prasidėjo, ir nurodinėjo,
kad ne del ko kito, kaip tik del
kapitalistų labo, kurie vadydami
konkurenciją manė pasipelniti iš
šitos baisios karės.

Spėjus talkininkams susitarti
ko ji prasidėjo, ir nurodinėjo,
kad ne del ko kito, kaip tik del
kapitalistų labo, kurie vadydami
konkurenciją manė pasipelniti iš
šitos baisios karės.

Spėjus talkininkams susitarti
ko ji prasidėjo, ir nurodinėjo,
kad ne del ko kito, kaip tik del
kapitalistų labo, kurie vadydami
konkurenciją manė pasipelniti iš
šitos baisios karės.

Spėjus talkininkams susitarti
ko ji prasidėjo, ir nurodinėjo,
kad ne del ko kito, kaip tik del
kapitalistų labo, kurie vadydami
konkurenciją manė pasipelniti iš
šitos baisios karės.

Zarasikišis.

Zinios Zinėles.

Baltimore M. D.

— Rugpj. 24 d. čia tapo užmu-
štas automobilium Juozas Radze-
vičius 17 m. amžiaus. Buvo do-
ras vaikas.

Cleveland, Ohio.

— Čia pasigėrusi katalikiška
lietuvių šeimyna bandė pakrik-
styti kudiųkį ceberyje šalte van-
dens. Išėjo muštynės su sve-
čiais-krikštytojais.

Herrin, Ill.

— Rugpj. 23 d. kasyklose už-
griuvo Vincas Jocių 53 m. am-
žiaus. Velionis tapo palaidotas
27 d. rugpj.

Peacock, Mich.

— Šioje apielinkėje yra daug
lietuvių fermerių ir visi gana pa-
siturintys. Neperseniai i čia at-
sibaladojo tulas žmogus, pasiva-
dinęs kunigu, jo pravardė "Kel-
mutis". Jis ragina dėt pinigų ir
statyt bažnyčią. Nežine, kas iš
to biznio išeis?

Bayonne, N. J.

— Čia apsiavė Jonas Gonė-
nas su Ursule Didvačiute. Šliu-
ba ėmė civilį.

Lawrence, Mass.

— Čia apsiavė Jonas Šumins-
kas su Ona Baranaukaite. Šliu-
ba ėmė civilį.

Newark, N. J.

— Rugpjūčio 19 d. SLA. ir
TMD. kuopos surengė puikų
pikniką, kur kalbėjo gerb. M.
Salčius, Račkauškas, Trečiokas,
Liutkauskas ir Mickevičiūtė.
— Rugpjūčio 21 d. čia tapo
palaidotas J. Tumelis.

Bridgeport, Conn.

— Juozas Bezgela, 25 metų
amžiaus, valydamas mašiną dirb-
tuose pateko jon ir tapo su-
trintas. Už trijų valandų mirė.

Minden, W. Va.

— Siame miestelyje gyvena
apie 30 lietuviškų šeimynų ir
apie dukart tiek pavienių.
I šį miestelį pareina 77 lietu-
viškų laikraščių egzemplioriai,
Yra SLA. kuopa.

Brooklyn, N. Y.

— Privatiniame draugų pasi-
kalbėjime tuli draugai visiškai
nenorėjo duot balso draugu-
svečiui P. Grigaitiui, tikėdami,
kad jįsai yra darbininkų prie-
šas. Taip rašo "Laisvė".

Newark, N. Y.

— Laikė p. M. Salčiaus pra-
kalbos, rugpj. 19 d. skaitlingas
lietuvių susirinkimas išnešė mo-
ralį protestą prieš popiežių, kam
jis Lietuvą ignoruoja.

Utica, N. Y.

— Rugšėjo 1 d. 7:00 v. v. trau-
kinyssuvažinėjo lietuvių moterį Ma-
culaitienę. Nulūdimė pasilikio vy-
ras, sunus ir dukte.

So. Boston, Mass.

— Rugšėjo 2 d. Lietuvių sve-
tainėje Ukės Draugija surengė iš-
leistuves pastojusiems i Amerikos
armiją lietuviams kareiviams. Bu-
vo eilė lietuvių kalbetojų — visų
partijų žmonių.

— Žuonkepis Ignas Barysas,
gerai didenas šio miesto gyven-
tojams, rugpjūčio 29 d. numirė.
Paliko nuliudime pačią ir 4 vai-
kučius.

Binghamton, N. Y.

— Centralinio Komiteto sky-
rius jau išsiuntė badaujančius
lietuviams apie \$60.00. Ketina-
ma sutverti A.L.T.S. kuopa.

New Haven, Conn.

— A.L.T.S. kuopa puikiai gyvu-
ja. Rugpjūčio 19 d. turėjo puikų
išvažiavimą su įvairiu progra-
mu. Abelnai šio miesto lietuviai
rengia piknikus kas nedėdienis.

Brooklyn, N. Y.

— Mokinęsis agronomijos ir
dirbęs prie žemlapių M. Brundza,
44 metų amžiaus, numirė hotelyje,
atvažiavęs pas broį svečiosna.

Gyvenimas Užimtoje Lietuvoje.

Viso pasaulio lietuvių intere-
suoja tas, kaip gyvena mūsų
gentis vokiečiai užimtoje Lie-
tuvoje; kaip, kieno ir kokius rei-
kalus gina leidžiamas Kaune lie-
tuvių kalboje laikraštis ir bru-
kamas Lietuvos gyventojams —
"Dabartis".

Trisdešimtis to laikraščio nu-
merių kokių tai budu pasiekė
Ameriką. Tame pluošte yra visi
"Dabarties" numeriai nuo vasa-
rio lygi birželio mėnesių šių metų.

Nors laikraštis vedamas labai
"atsargiai", betgi parodo visą
dabartinį Lietuvos padėjimą.

"Dabarties" politikos peržval-
gą daro ir iš to atvaizdina Lie-
tuvos padėjimą p. M. R. "Atci-
tyje". Tan skaitome:

Pirmiausiai, iš vokiečių val-
džios paliepimų, kurie dedami
"Dabartyje" pirmojon vieton,
matome, kad užimtą Lietuvą
vokiečiai sunkiai apkrovė viso-
kiais mokesniais: vežimniais, šu-
niniais, vistiniais ir kitokiais. Po-
tų mokesnių našta žmonės ma-
tyti, stenėte stena ir negali jų
išsimokėti. Iš praslydusių i laik-
raštį žinių matyti, kad ten ir
ten buvo licitacijos turto tokio
ir tokio žmogaus už neapsimokė-
jimą tokių ir tokių mokesnių.

Iš ilgų straipsnių kiekviename
"Dabarties" numeryje apie mai-
stą, ukę ir namų ruošą, matyti,
kad Lietuvoje truksta maisto.
Vokiečiai per "Dabartį" mokina
lietuvių gamintis maisto iš vi-
sokių grybų — kumelių (matyti,
tyti, šungrybių. Redakcija), iš
žolių, iš girnių uogų, iš dar-
zovių. Giria labai kepsnius ir
sriubą iš kovy — juodvarnių ir
ragina visus juos pamėginti. O
kaip vokiečiams apeina gardi
Lietuvos mėsutė, tai matyti iš
sekančio dalyko. Viename žinių
skyrinyje didelėmis raidėmis para-
šyta: "Pavyzdys visoms kiau-
lėms" ir paskui pranešama, kad
vienur Kauno gubernijoje kiau-
lė atsivedė septyniolika pasiū-
kų! Ta žinia matyti tiek patiko
vokiečiams, kad jie nutarė pa-
sidalinti ta žinia ir su lietuviais!
Apskritai, "Dabartyje" paskui-
nosose numeriuose lietuvių daug
mokinami ukininkauti. Abejoti-
na, kad tai yra daroma iš tikro
vokiečių troškimo lietuvius pa-
mokinti. Greičiau todėl, kad Vo-
kietijoje trumpa maisto ir vo-
kiečiai nori pakelti Lietuvos
ukės produktyvumą, kad Lietu-
vos ukės padėtų jiems maitin-
ti jų milžinišką armiją ir badau-
jančius vokiečių miestų gyven-
tojus.

Neturtingų žmonių gyven-
imas užimtoje Lietuvoje, matyti,
pasidare visia nepakenciamas.
Jie neturėdami iš ko pragyventi,
pasileido i vagystes ir plėšimus.
Beveik kasnumeryje "Dabarty-
je" yra žinių, kad ten ir ten bu-
vo žmonių teismai už pavogimą
arklį iš tvarto, už apipiešimą
ant kelio! Kasnumeryje telpa
ukininkų skelbimai, pranešantys
apie arklų pavogimą ir vagių
pajiešikojimą.

"Dabarties", mimėdama plačiai
tas vagystes ir plėšimus matyti
badytė bado lietuviams akis,
kad jie pilni tokių niekšybių,
ir lyg nežino, kad tai yra vokie-
čių šeimininkavimo vaisiai, ku-
riais žmonės priversti daryti to-
kias prasizengimus.

Apžvalga.

Rezoliucija Lietuvos reikalais.

Pe nšlyvanijos lietuviai, kaip prae-
reša J. Bielskis, laike "Lietuvių
Dienos", laikytos Mahanoy City
Junction, sumanė priminti savo
valstijos kongresmanams apie Lie-
tuvos reikalus. Tą jie padarė for-
moje tam tikros rezoliucijos, ku-
rioje nurodoma į Lietuvos aukas
laikė šios karės, ir jos troškimus
ateityje ir prašoma Pensylvani-
jos kongresmanų paremti minėtus
Lietuvos troškimus.

Dr. J. Bielskis, atstovaujantis
Lietuvių Informacijos Biurą Wa-
shingtone, įteikė tą rezoliuciją
Pensylvanijos valstijos kongres-
manams.

Tas yra pagirtinas darbas. Vi-
si, kas kuom gali, privoia kiti. Ti-
ti į visas duris, per kurias galima
prieiti prie Lietuvos laisvės. Vie-
rą dalyką tačiaus, — ne kaip prie-
kabę, bet kaip nuosirdų patarimą
— mes norėtume patęmtyti: geisti-
na buty, kad tokios rezoliucijos
buty sutaisytos žmoniškų angly
kalboj. Viršminėta gi rezoliucija,
kaip ją paduoda "Draugas," vie-
tomis taip slubuoja kalboje, kad
kitur ir jokio senso jos periodu-
se nėra. To butinai reikia vengti,
res sulyg to sprendžiama apie
Lietuvių išsilavinimą ir jų prie-
brendimą.

Liaudis nenori Liaudies Tary- bos.

Liaudies Taryba, į kurią
susispaudė dalis socialistų, anar-
chistai, žut-but pacifistai, pro-vo-
kiški agitatoriai ir visoki kitoki
gaivalai, turejo pereitą savaitę lai-
kyti savo seimą mieste Minneapolis,
Minn. Čia vienok jiems užgy-
nė laikyti seimą, pasiremiant tuo,
kad jų seimas turi mieriu sukelti
tik suirutę tarp žmonių ir kad iš
jo niekam negali būti nei naudos,
nei džiaugsmo, vien tik kaizeriui.

Netekę vietos Minneapolis,
mėgino gauti vietą miestelyj Far-
go, N. Dakotoj. Bet čia dar
priesidieniu aukščiaui vietiniai gy-
ventojai išsivijo pacifistus iš savo
miesto ir pranešė, kad tą patį pa-
darys ir ta taip vadinama Liau-
dies Taryba, jeigu ji atvyktų į
Fargo. Tuomet mėginta trečia,
Wisconsin valstija — miestelyj Hud-
son. Iš čia tos tarybos delegatus
be jokių ceremonijų išgijo.

Neturėdami, kur susirinkti, pa-
cifistai pradėjo kalbėti apie Chi-
cagą. Bet Illinois gubernatoriaus
išleido paliepimą, uždraudžiantį
laikyti panašų seimą bile kur val-
stijoje. Pradinė konferencija bu-
vo išvaikyta iš West Auditorium
salės.

Pacifistai vėl pasiliko be vietos,
tarsi tie amžini žydai, nežinantie-
ji, kur keliauti, nei kur jų kelio-
nė užsibaigs.

Ant laimės čia jiems atėjo pa-
gelbon Chicago majoras, J. Thomp-
son, pagarsėjęs savo pataikavi-
mu vokiečiams. Jis davė polici-
jai paliepimą nepaisyti gubernato-
riaus paliepimo ir leisti paci-
fistams laikyti savo seimą.

Ta taip ir padarė. "Seimas" bu-
vo trumpas, ir vieton keleto dienų,
tesėsi vos keleto valandų. Mat
gubernatorių pasiuntė iš Spring-
fieldo kariūnė į Chicagą ir pa-
cifistai, laike kelių valandų prisi-
rėkę prie Wilsono ir valdžia, nu-
sprendė, kad geriaus bus nelfauti,
kol kariūnės su durtuvais salėje
pasirodys ir išvaikys tuos kaip
nenuoramas, trūkšmadiarius ir ša-
lies priešinkus.

Iš viršminėto matyti; kad tos taip
vadinos neva Liaudies Tarybos,
ne tik valdžia, bet ir patys žmonės
įvairiose miestuose nenori ir nuo
jų šalintis. Milžiniška žmonių
dalis žiūri į juos kaip į fanatikus,
arba kaizerio bernus.

Prie tokios tarybos prisidėjo
ir lietuvių neva Darbininkų Tary-
ba, kuri ir lietuvių vardą įvėlė ten
košen. Musų socialistukai, kurie
prisidengė "darbininkų" vardu ir
vilioja žmones tuomi, kad jie ne-
va karę sustabdyt, blogą patarna-
vimą daro lietuviams, traukdami
juos į tokius skandalus. Lietuviai
turi sudėti išskaisčius pasivažinė-
mui delegatų, užlaikymui visokių
"damojedų" ofisų, o už tai gauna
ir dar gaus atgal pajaukima, panie-
ką ir gal net persekiojimus nuo
šios šalies gyventojų.

Tai kur gi čia gerumas ir kokia
čia nauda iš to lietuviams? Lai-
kas jau buty, kad lietuvių darbinin-
kai susiprastų ir ne-idoūtį save
išnaudoti visiems, kurie visokius
gešetus varinėja po "darbininkų
vardo" skraiste.

Dar apie tuos "šnipus." — Pa-
leisdu p. K. Šliupui gaudą apie
menamus "šnipus" tarp lietuvių,
visoki paskali, speliojimai ir net
įtarinėjimai pradėjo replioti po vi-
sus musų laikraščių kampus.

Tuos gaudius pasigavo tautini-
kų priešai — klerikalai ir sociali-
stai ir, suprantama, pučia per di-
džiausias triubas, kad pasėti ku-
odidžiausią betvarkę tautininkų
sriovėje, o podraug ir nupildinti
juos visuomenės akys.

Jie to atsiėk, jeigu tam nebus
padaryta galo. Nes niekas nepa-
seja tokio neužtikėjimo, kaip ne-
dasakytas žodis, arba įtarimas.
Todel musų mąnymu p. K. Šliu-
pas negerai padarė, kuomet jis,
pradėjęs kalbėti apie menamus
"šnipus", nedakalbėjo iki gali.
Negerai taipgi padarė "Tėvynė",
talpindama tokius įtarimus ir ne-
veiklaudama pilno visų faktų pa-
davimo; ir negerai daro brookly-
niečiai su newyorkiečiais, kurie
skelbė apie "tyrinėjimus" ir darė
"trečiųjų teismus," o visgi neap-
skelbė pasekmių.

Tylėjimas duoda progą žmo-
nėms visai manyti, o musų srio-
vės priešais suteikia puikią progą
vartyti visokias insinucijas, buk,
girdi, "pas tautininkas ne viskas
gerai." Klerikalų atstovas Wa-
shingtone, J. Bielskis, pavyzdžiui,
prieina prie tokių klouniškų trikų,
kad jis slepia savo "diplomatish-
kus" žygius, teisindamasi tuomi,
kad esą taip reik, kad jo "karzy-
giško" veikimo nesužinotų "lietu-
viški šnipai."

Yra tiesiog nesuprantamas da-
lykas, kaip tautininkų sriovės vei-
kėjai priejo prie tokio aklumo,
kad patis sau išsivajojo virvę, ją
užsimovė ant savo locho kaklo ir
parėdė jai galvą savo priešais,
kad tie imty ir visą sriovę pa-
smaugty.

Tautininkų sriovės vadai turė-
ti parodyti truputį daugiau išmin-
tingumo, rimtumo ir takto. Dar
pora tokių šposų ir visa tautini-
kų sriovė išlekios ant keturių vė-
jų.

Permainos "Drauge." Kun.
Bučys, buvęs iki šiolei "Drau-
go" redaktorium, pasitraukia nuo
tos vietos. Permaina "Draugo"
redakcijoj, kaip girdėti, nutarta
įvykdyti laike buvusio kunigų su-
sivaižiavimo Niagara Falls mieste.
Čia buta dviejų nuomonių, arba,
anot "Saulės" terminologijos,
dviejų "šalininkysčių."

Viena palaike kun. Kemešio ša-
lininkystę, kita — kun. Bučio. Kun.
Kemešio šalininkystė gavo viršų;
pasekmėje kun. Bučys rezignavo
nuo "Draugo" redaktorstės, o
kun. Kemešis netrukus žada paim-
ti "Draugo" redagavimą ir savo
rankas. Prie "Darbininko," kurį
iki šiolei redagavo kun. Kemešis,
pasiliksias p. Karosas. Kun. Bu-
čio likimas iki šiolei tikrai nėra
žinomas. Anot vienu, jis apimās
klebono vietą Sheboygane, Wis.,
o anot kitų gaudų jis grįžtās į
Lietuvą.

Kaip ten nebūty, iš to yra aiš-
ku, kad kun. Kemešis vis dar te-
bera pilnu "bostu" klerikalų srio-
vėje.

VADAI — VADUKAI — KUR JŲS MŪS VEDAT?

"Senas protu, jaunas gvoltu",
sako musų protėvių gudri patar-
lė. O kelintas "Ateities" numeris
jā drūčiai patvirtina. Nes tame
"demokratiškiausiame" laikrašty-
je pasigirdo baisūs širdį grauđe-
nantys riksmi bei šukavimai —
o lyderiai, o vadovai, kur jų
vedat liaudį? Ak, deja, ak deja
Lietuviai! Ak deja, sermėgiui —
prastoliui! Gi tokiu susmukusiu,
baimė invarančiu balsu panašūs
obslai ryluojama, kad kiekvieną
mažai svarstantį žmogutį jie ga-
li labai greitai iš tvarkos išgink-
luoti. Bet jau pagazdinimus rin-
tas žmogus, skaito bergždžiais dar-
bais.

Ir delko gi taip sukiyko, po
ilgų metų miego "Ateities" jau-
nieji bendradarbiai-skaitytojai?
Jų klausimai išrodo lyg vieno bal-
sas? Neabejojant apie jų karštą
meilę nuvargintos Lietuvos, jie
šukauna delto, kad kaip ir visi
jau, noliai, taip ir jie nekantys.
Nė-nieko nenuveikęs, nesupratęs
kas tai yra ištvermė lukestis ir
nenustelbiamas darbštumas — jau-
nuolis visados save augštai stato,
ir geidžia, be jokios priežasties
kuogreičiausia insiskverbt ton
kiltoson vieton "liaudies vadovų".
Šis troškimas butiniausiai skleisti
tarpe lietuvių draugijos, kad n-
gi tikrų darbininkų baisy truks-
ta. Ir štai kodel dauguma jau-
nuolių, sutikę nepalaikumą, bei
šaltumą visuomenės link jų
pirmesnių darbų, tuojau arba
visai sustoja veikė arba, kaip
dabar "Ateityje", ima šaukti,
reikti, ir cigonas prie arklio,
kad senieji vadovai išžie, supuvę,
kad jie liaudį veda pražutini, ir
t.t. ir t.t. Ir tokie nenulysis-
varavę jaunuliai kvečia, šaukia
(žinoma nepridurdam priežas-
čių) liaudį rinkti narius, geres-
nius vadovus, o senus išbrukti,
neatsižvelgus, ar jie naudingi, ar
ne, ar jie dėjo savo prakaitą ir
širdies sultis apsvietimui tos liau-
dies, ar ne. O iš ko jų manote
liaudis rinks tuos beklaidingus
"tikrus" vadovus? Ogi iš tų, ku-
rie daugiausia burnas aušino,
ydant nuvertus senuosius; iš tų,
kurie savo raudomis bei rulia-
vima nedavė žmonėms ramu-
mo. Taip dabar dedasi Rusijoje,
taip nuo seno dėjosi ir tebesi-
deda pas musų "raudonuosius",
su Komp. ir tokį paprotį dabar
mano įvesti musų "demokratiš-
kiausias" laikraštis. Garsiausias
reksnius, didžiausius minios pa-
taikunus reikia išrinkti liaudies
vadovais, nežinūnt, kad jie ir
da į žiauresnę tamšą nuvestų
savo aveles, o geras, kiltasir-
džius veikėjus reikia apbraistyti
purtais, uždaužyti akmenais.

Bet ką sako, demokratijos pra-
das apie vadovus ir liaudį? Liau-
dis turi būti apsvietas, jis sakė
ydant kiekvieną minutę gautų
apsčiausią progą išvystymui sa-
vo prigimtų gabumų (tėmykit, ne
išsivajotų); vadovai turi būti
žmonijos tarnai, kurie už savo
tyrą, grynsirdį darbą, gauna pa-
garbą visų savo brolių — drau-
gų. Išidėmėti gerai, kad demokra-
tija nori panaikinti tas nelygy-
bes, kučias pats žmogus sutvėrė,
kaip pav. skirtumą, tarp tingaus
dykumo ir trysiančio paprasto
darbininko. Gamtos nelygumas
jį neistengia pašalinti: jei žmo-
gus apsigimė žioplui, žioplui ir
liks. O ką gi musų jaunieji
demokratai nori? Ugi, arba kad
vadovai imty vesti liaudį kaip
jie nori, arba kad liaudis išrink-
ty tuos rėksnius sau piemenais.
Viejoj naikinys nelygumus — jie
juos tik palaiko.

Čia nesigirdi kalbos, kaip ap-
svietus tą liaudį; kaip ją pasta-
čius ant savų tvirtų kojų, o ne ant
virbančių, molinių stibinkaulių,
kaip senų (nes kas yra be klaidų?)
taip ir pulkavojančių naujų
vadovų. Saugok Dieve! Čia
neišsimenama; kad parašius
rimtas straipsnis, parodantis kas
yra vadovas, koks jis turi būti,
ir lygi kol jo išmintingų pasaky-
mų prisilaikyti? Visai ne — pakei-
sime tik dabartinį vadovų pavadinimą
naujai (kurie bus neklaidingi, it
Rymo popiežiai!) ir rojus jau
vyksta ant šios asarų pakalnės.

Ar girdėjo kas tą "narį kūr-
sireiškia nepasitikėjimą vien jau-
nujų", Andriuką su kompanija,
rengiant paskaitas, parašant nau-
dingą straipsnį, kaip kad daro
d-ras Karalius? Paželek Dieve!
Juk vintam straipsniui reikia
moklo; paskaitai — gero balso,
samonės ir mokyjimo lietuviškos
kalbos. Moklo gi įngyjas ima
darg brangaus laiko ir pajiejo,
lietuviškai kalbai pramokti rei-
kia dažnai skaityti musų rašia-
vą, reikia; pažvolginėt kalba-
mokslin, reikia dar daug ko,
ydant savytai liaudies dvasioje
ka sutvėrus. Bet ryluoti, raudoti,
šukauti, ant popierės kiekvie-
nas sugeba, kuriam tik Dievas
intėikė šiek tiek proto. O prie-
ko privedė tieji garsų publicis-
tiški rylavimai? Ogi prie to,

kad pusė milijonų lietuvių negali
palaikyti norą įrengti mokslo bei
doros laikraštį! Nes "Laisvosios
Minties" bei "Jaun. Lietuvos"
žlugimas tik vien tuom pasiaiški-
na, kad ne tik musų liaudis (ką
jau ji) bet mūsų inteligentija,
(kuri vargiai žėgu gyvuoja),
nepriaugę lyg tokio laikraščio.
Tas aiškiai parodo, kad politika
laikoma svarbesne už mokslą,
dailą, dorą ir visą, kas tik kulta
žmonijai, ar ne? Tie rylavimai
privedė prie aršiausios, baisios,
iniršiosios sriovių kovos (kuriai
lygią gal but rastum tikrai Don
Kišoto imtyne, su vėjiniu ma-
lunu). Tie rylavimai nuplėšė
dorą neivno tėvynainio, ir ji be
laiko nuvarė į kapus; jie už-
graudino musų širdis, taip, kad
jau nebeatomės kaip šimtai; —
ką šimtai — tukstanciai — musų
brolių-žmonių kencia didžiausį
vargą; mes juos galėtumėm pa-
gelbėti, bet mums perdaug rupi
tie matematiški išskaitliavimai
kunigiskų gspadinių bei savo
kišenių. Mums rupi tas šau-
nus mankštymas, butent šokinė-
jimas, viens ant kito nelyginant
Lietuvos gaidžių. O tuom tarpu
tas tikrasis lietuvis; ainis tu
garsijų prabočių, kurie nesu-
muko per amžius nuo kryžiokiškų,
vergvių; kuris vargo-kentė,
surakindamas savo skundą tik
graudžiose dainose, bei sielą ža-
vėjaučiuose niuniavimuose, tas
lietuvis (tikrai jis nebuvo socia-
listas, klerikalas, biznieriškas
tautietis, tautos išgama) išpa-
lęgo gursta. Jis nesiskundžia,
kaip nesiskundė ir jo bočiai: tik
praskamba per sustingusius lau-
kus jo paskutinė graudi daina —
ir jie gula arčiau prie motinos
žemelės. O kitur jo broliai (var-
gau juos gali vadinti broliais)
šmeiziais, niekinasi, purvinasi...

Yra panašūs rylavimai, kuriuos
"Ateities" bendradarbiai nori in-
vesti ir Sandarą.

Žinoma, Vokietija, Anglija sma-
giai trina savo delnucius, matant
lietuvių Don-Kišotiskas kariones.
Jeigu Narys bei Andriukas pa-
žiūrėtų Daukanto ar Maironio
Lietuvos istorijon; tai galėtų pa-
lyatyti, kaip puikiai ir su kokių
pasisekimu vokiečiai kėryžiojai,
kaip ir dabartiniai sekė pradą —
divide et impera — (skirk ir val-
dyk). Tą patį pradą pasekmin-
gai vartoja Austrija ir Vokie-
tija (Rusijoje). Jeigu giliau pa-
žiūrėtų istorijon, nereiktų jau-
nuoliams svaicioti, kad Ameri-
ka už pinigų kariauja, ir kad
ji nori carizmą investuoti. Jeigu
visi tie, kurie kirsina lietuvių prie-
siu ir šiausias prieš vienas kitą,
ie eys prieš angį, pagyventų iš-
tuonius mėnesius Lietuvoj po
vokiška letena, ir pabūtų ketu-
rias savaites vokiškoj nelaisvėj,
kaip man teko, tai vietoj peštis,
sukrustų vienyti. Musu tauta
stovi ant pražuties kranto, kur
musų bočių kaulai išlįsi jau nuo
seno. Jos savita dvasia gursta
diena diena daugiau. Jos kal-
ba — ta skambi sesutė sanskrito-
ja tersiama amerikoniškais bei
rusiškais barbarizmais. Jos širdy-
je atsiranda tokių išgamų, ku-
rie už pinigų skleidžia neapy-
kantą tarp lietuvių. Ir tik viena
viltis telieka, kad musų senyva
tauta išliktų — demokratija, apsvieta
ir laisvė!

Ir kas eina prieš demokratijos
pradus — Lygby — Brolybė —
Laisvė; kas, vieton šviesti, liau-
dį; ją tik kirsina ir pešdina; kas
parduoda savo tautą, — praki-
tą ir kraują mūsų narsųjų bo-
čių — tas yra lietuvių išgama,
ir toks vadovo šventos vietos ne-
užsipelno.

Todel glauskimės kruvon, tik-
rieji tėvynainiai, jeigu ištikrųjų
rupinamės mūsų vaikų ateitimi!
Turėkime pakantą, ugdykime sau
vis daugiau pasiekimų ir pritarė-
jų, mokinkimės savo kalbos, kad
nekalbėtumėm "susai" "runty"
"solidarumas" ir tt. ir tt. Sklei-
skime naudingas knygytes liau-
dies tarpe. Kurie turi gabumą,
rašykime naudingus straipsnius.
Svieskime liaudį, idant pati
svarstytų, o ne mes už ją! Ir
prisidengė demokratijos skraiste
neskelbim ir neremkim autokra-
tijos ir savaiškumo save nesu-
valdancios minios. Tada nerei-

kės šaukti, buk Sandara merdi.
Tada padarytus naudingus dar-
bus nieks neardyty. Tada ne-
bus šnipų, išdavikų; tada nereikės
ubagauti po svetimos tautos lai-
kraščius bei knygas sau mokslo,
žinijos; inkvėpimo įieskoti. Ir
tada musų tikslas — Laisva San-
taringa Lietuva — bus atsie-
ktas, ir tik nuo tada galėsime
lipdyti-skaptuoti savo dabos
plytelę žmonijos pirmynėigos
kelyje. Šalin apnuokai! Lai gy-
vuoją šviesa!

Aš nepasirašau Narys, kadangi
prie krikšto gavau vardą Vy-
tauto, o nuo tėvų Sirvydo, aš
nesu mei Andriukas, kadangi po
savo raštais pasirašau Sarunas.
Bet šiame svarbiame dalyke, bu-
tent musų vadovų ir jų užgaidų
klausyme, kurio pakelimas pri-
mu, nuo tikro apsvietimo, mu-
sų tautinio gerbuio bei samo-
nės, aš pasirašau savo pilną var-
dą, kadangi aš stoviu už savo
mintį visados, kol kas nenuro-
do jų klaidingumo.

Lai gyvuoja demokratija!
Vytautas Sirvydas.

Redakcijos prierasas. Kad musų
liaudziai įgriso laikraštiniai barniai
ir visuomenės nesustatymas, tas
apsireiškia visame. Dėdami šį Vy-
tauto Sirvydo (Saruno) straipsnį,
turime pastebėti, kad "Ateitis"
stovi eilėje ty laikraščių, kurie
labiausiai stovi už Lieuvos žmo-
nių gerą ateitį. Nežinome del ko
gerb. V. S.; žinodamas, kad tuli
musų laikraščiai viešai stovi prieš
Lietuvos nepriklausomybę ir be
atsižūrėjimo demoralizuoja lietu-
vių visuomenę savo partijų biznio
interesams — kalba tik apie "Ate-
itį".

Lauksime daugiau balsų.
"Liet." Red.

RUPUŽĖS NAUDINGUMAS.

Nedaug ant žemės yra tokių
gyvųjų, kuriais bjaurėtis žmo-
nės ir jiems daryty tiek daug ne-
malonumų, kaip kad rupužės.
Rupužė yra labai akvyas sutvėri-
mas, bet žmonės labai mažai ją
pažysta. Galbut todėl jai prisi-
eina nuo žmonių kėsti neapykan-
tą, persekiojimą. Mažai kas žino,
kad rupužė yra naudingas gyvu-
nas. Jos nepopuliariskumas pa-
eina nuo to, kad daugelis žino, jog
ji yra nuodinga. Rupužė iš sa-
vės leidžia pieno pavidale nuo-
dingą skysčią, bet ji leidžia tik
tada, kada ją kas suėdžia, arba
ipykina. Tie nuodai yra rupužės
poakiuose, bet žmogui jie nėra
kenksmingi; — jei neįtriktas
burną ar į akis. Tie rupužės
nuodai yra vienatiniu ginklu at-
sigynimui nuo užpuolančių ją
priešų, o žiauriausiu jos priešų
yra žaltys.

Kada žaltys artinasi prie rupu-
žės, ji išspūčia taip storai, kad
žaltys ją negalėtų apžioti ir nu-
rtyti, ir tuo pačiu laiku ji tryškia
į jį savo nuodus.

Rupužė, laikas nuo laiko, m-
no savo kailį. Semasis kailis, ku-
rio apaoję yra jau naujas, truk-
sta ant pečių ir jį nusimauja per
galvą, lyg žmogus marskinus,
tik su tuon skirtumu, kad jį savo
kailį suryja, kuomet tas nusmun-
ka iki snukui.

Rupužės darzuose yra labai nau-
dingos, nes jos suėda ten esančius
įvairios veislės būdingus vabalus
ir kirmėles. Jos labai mėgsta
gyvus vabalus ir kirmėles ir juo-
toki vabalai, labiaus kruta;
juo rupužės labiau tokius gauda
ir sunaudoja savo maistui. Jos juos
gambiai gauda su pagelba rausvos
spalvos liežuviu, kurs yra išau-
gęs arti žiočių ir arti galo už-
linkęs į vidų. Tas liežuvis yra
apsivilkęs ypatingais lyg ir kli-
jais, prie kurių sugauti vabalai
ar kirmėlės greitai prilimpa. To-
del kiekvienas mažas gyvūnėlis,
kuris tampa palytėtas rupužės
liežuviu; jau neištrūksta.

V.

Bronislova Noreikaitė Kauno gub.
Siaulių aps., Seduvos par., Kau-
lališkių kaimo jiesko brolių Jo-
no ir Antano, Petronaičių taip
pat giminių ir pažįstamų gyve-
nantių Amerikoje. Adr.:
Petrograd, Sapernyj per. d. 9.
kv. 9.

SENA PASAKA.

Anais laikais lapė, pamaičius varną su surio šmoutu snapė, tol
gyrė jos balso gražumą, kol toj kranktelėje; suris išpuolė, o lapė
ji pagriebus; nusinėdė Vokietija dabar gieda taikos giesmę;
kad Amerikos aras išsižiotų. Bet tas yra mandras ir obuolio (de-
mokratijos) iš snapo nepaleis.

MARGUMYNAI.

BAZARAS NEW YORKE.

New York, N. Y. Gerb. Re-
dakcija — Karei bėgant, nuola-
tos pasirodo pastebėtini dalykai.
Iš vienos pusės matomi baisūs,
bjaurūs išradimai, kurių tikslu yra
skandytį moteris, vyrus, vaikus;
šaudyti ir žudyti kuodaugiausiai
kareivių; griauti ir ardyti priešų
gyvybę, dailą! Iš kitos pusės ma-
tome brolišką meilę, meilę, kuri
visomis savo įiegonis, stengiasi
užgydyti tų baisy išradimų pa-
darytas žaizdas, sušelpiti tuos nu-
kentėjusius žmones; išgelbėti nuo
amžinos pražuties jų ivairių dailų.
Ta broliška meilė, tie apsaugoji-
mo principai yra kiekvienoje tau-
toje ir tautelėje, turinčioje kad ir
dali patrijotizmo.

Iš visų Europos tautų, Lietu-
vių klausimai ir Lietuvių daila
yra mažiausia žinoma. Praėje
aliantų bazarai gi rodo, jog mu-
sų daila, nors mažai žinoma, vie-
nok užinteresuoja amerikiečius.
New Yorque, pabaigoj lapkričio,
atsibus didžiausias aliantų bazaras,
kokie dar nebuvo Amerikoje. Ji-
sai tėsies per 26 dienas ir mano-
ma, jog žmonės iš visų S. V.
lankys jį. Siame bazare jau ir
Lietuvians yra pasikrta vieta.
Nežiūrint jau to, kad pelnas nuo
"Lietuviškos budos" sušels mu-
sų badaujančius Lietuvoje, mums
bazare yra graži proga užlaikyti
ir platinti musų dailius rankdar-
bius. Nors tėvynėje musų dailą
drasko, mėgina išnaikinti, bet mes
čionai, dėkime visas savo pajegas
užlaikyti ją, parodyti ją visam
pasauliui!

Tad viengėnčiai, naudokimės
šia proga. Merginos ir moters,
aukautė savo mezginius, iš-
drozinėtus, iškalinėtus Lietuviš-
kus daigtelius. Motinėles ir tē-
veliai, išmokintū savo vaikus
kokių nors Lietuviškų darbėlių,
kad ir jie, paaukaudami juostą ar
klumpes, prisidėtų prie to žmo-
nių mylėtojų būrelio, kurie sten-
giasi pagelbėti musų nukentėju-
siems broliams, ir musų dailius
rankdarbius nuo pražuties už-
laikyti.

Kiekvieno miesto lietuviai,
siųskite savo puikius darbus į
šį milžinišką bazarą. Prisiški-
te drobėlių, klumpių, skepetėlių,
užtiesalių, Lietuviškų kryžėlių,
švilpinių ir kitokių žaislų, o dau-
giausia — juostų. Siųskite vis-
ką šio adresu:

Bazaro Komitetui
307 W. 30th Street
New York City, N. Y.

Garniai.

Žinome, kad gamys yra se-
niausiu žmogaus pjeteliu.
Žmonės visuomet myli garnius,
nes garniai naikina neapsakomas
daugybes nenaudingų gyvųjų,
kurie javuose ir darzuose daro
didelius nuostolius. Nekuriose
šalyse net įstatymais yra užginta
garniams daryti bent kokią
skriaudą. Atmename visi, koki
džiaugsmą turėdavome Lietuvoj,
kuomet, pavasario sulaukus, gar-
nys, nutupęs ant savo seno lizdo,
linksmiai tauksindamas snų pu,
lyg didžiausį laimingai sugryžęs
į savo seną buveinę.

Holandijoje garnys yra laikomas
didžiausiu žmonių prieteliu,
nes jis apsaugoja medžius nuo
kirmėlių ir vabalų, kurių ten yra
didelės daugybės. Garniai yra
keleto rusių. Pietinėj Amerikoje
yra irgi garniai, tik didesni, nes
augščio turi keturias pėdas, o jų
snapas yra suvirš pėdos ilgumo.
Sitie garniai irgi žmonėms daro
daug gero, bet žmonės jais ne-
sidžiaugia taip, kaip džiaugiasi
Lietuvos žmonės lietuviškais gar-
niais, nors Lietuva nėra garnių
tėvynė.

Garniai, kokius mato Anglos
kareiviai Salonikų apietinkės, ski-
rasi mažuma nuo Lietuviškos
savo papročiais. Sitie garniai
irgi pasitarnauja žmonėms, nai-
kindami šaracius ir vabalus, ku-
rie vasaros metu lyg debesiai už-
puola laukuose javus ir soduose
medžius. Tas bjaurybės žymiai
naikina vanagai, bet garniai su
jais elgiasi kitaip. Liepos ir Rug-
pjūčio mėnesiuose siaučia dideli
gaisrai pievose ir giriose, kur de-
gia jau nunokusi žolė, arba sudžiū-
vė žolės. Kaip tik žolės pasi-
drozinėtus, iškalinėtus Lietuviš-
kus daigtelius. Motinėles ir tē-
veliai, išmokintū savo vaikus
kokių nors Lietuviškų darbėlių,
kad ir jie, paaukaudami juostą ar
klumpes, prisidėtų prie to žmo-
nių mylėtojų būrelio, kurie sten-
giasi pagelbėti musų nukentėju-
siems broliams, ir musų dailius
rankdarbius nuo pražuties už-
laikyti.

Kiekvieno miesto lietuviai,
siųskite savo puikius darbus į
šį milžinišką bazarą. Prisiški-
te drobėlių, klumpių, skepetėlių,
užtiesalių, Lietuviškų kryžėlių,
švilpinių ir kitokių žaislų, o dau-
giausia — juostų. Siųskite vis-
ką šio adresu:

LIETUVA IR KARE.

13 LIETUVIŲ SEIMO PET- RAPILYJ.

Visapusiškai apsvačius rūpinimąsi nukentėjusiais nuo karės Rusijos Lietuviais Seimas nuo 4 iki 5 d. birželio 1917 m. tarp kitų rezoliucijų išnešė labai puišias ir užgirtinas rezoliucijas nukentėjusiems nuo karės šelpimo klausimais.

Jas žinoti yra įdomu kiekvienam lietuviui, tad čia paduodame jų tekstą.

Pirmoji rezoliucija:

"Rusijos lietuvių Seimas, apsvačius del karės nukentėjusių lietuvių reikalus, rado, kad

1) visi šios karės padarytieji Lietuvos gyventojams nuostoliai turi būti kariaujančių valstybių atlyginti;

2) šios karės metu lietuviams, kaip Rusijos piliečiams, pridera gauti medžiaginę pasipirtį:

a) pašalpa negalintiems užsidirbti, b) pašalpa tiems, kurie jos nori gauti ir galės ją gauti, c) darbas tiems, kurie gali dirbti;

3) visiems tremtiniams turi būti teikiama valstybės lėšomis (be mokesčio) pradžios mokslas, o taip pat tolimesnis visiems įstojuose į vidurines mokyklas arba norintiems į jas stoti ir, pagaliau, visiems įstojuose į aukštesnias mokyklas;

4) visos vyriausybės tremtinių šelpimo įstaigos turi būti reorganizuotos demokratiniams pamatais;

5) visos senosios caro vyriausybės padarytos tremtinių šelpimui kliūtys (cirkulai, įsakymai ir t.t.) turi būti pašalintos;

6) tremtinių maistpinigiai (pažokai) ir kitos pašalpos turi būti padidintos lyg reikalo ir vietos aplinkybių;

7) kadangi iš tremtinių buvo labai pigiai valdžios supirkti ir rekvizuoti gyvuliai, padarai ir statomųjų medžiaga, tai, karę likviduojant, Rusų vyriausybė privalo atiduoti tremtiniams gyvulius, padarus ir statomąją medžiagą minimalėmis tam tikrų komisijų, kurios dalyvaus ir tremtinių atstovų, nustatytoms kainoms ir pamatais;

8) visos šelpimo organizacijos kreiptų daugiau negu iki šiol domą į šelpimą Suvalkų, Kauno ir Vilniaus gub. lietuvių liuterių tikėjimui;

9) reikalinga gauti iš Laikinosios Rusų Vyriausybės teisę lietuviams sudaryti komisijas: nostolių aktams surašyti;

10) visose komisijose karės nuostoliams atlyginti ir paskoloms gauti privalo būti ir lietuvių atstovų;

11) tikybos reikalų rūpinimas paliekamas patiems tremtiniams vietose spresiti;

Pasiba. Kiekvienos tikybos tremtiniai atskirai rėdžia savo tikybos reikalų tenkinimą;

12) prie visų šelpimo organizacijų reikalinga sutverti a) tam tikrą sekciją, kuri rūpintųsi lietuvių belaisviais (Vokietijoje ir Rusijoje), visis politiniais tremtiniais; b) sekcija, kuri rūpintųsi palikuonims nuo tarnybos ir sužeistais lietuvių karininkais ir jų šeimynomis; c) visos atskiros šelpimo organizacijos pasistengti sudaryti tarp savęs kontaktą bendrame šelpimo darbe; d) reikalinga organizuoti juridinės pagalbos teikimą.

Rusijos Lietuvių Seimas, atjauzdamas didelį neteisingumą, kuris caro vyriausybės buvo padarytas Mažosios Lietuvos lietuviams, kada net seniai, moteris ir vaikai—ramūs piliečiai—prievarta buvo išvežti iš savo šalies į tolimąją Rusiją,—nutarė kreiptis į Laikinąją Rusų Vyriausybę ir prašyti ją, kad Mažosios Lietuvos belaisviai—seniai, vaikai, moteris, ligoniniai—kuogreičiausia būtų grąžinti savo tėviskėn.

Antroji rezoliucija.

"1. Šelpimo organizacijos nariai gali būti visi, kam tik šelpimo darbas rūpi, turintieji 18 metų ir teismo nepasmerkti. Šelpiamieji tremtiniai, išieškumariai be jokio nario mokesčio.

Kiti privačios mokėti tam tikrą mario mokesť.

Pastaba. Šelpiamaisiais vadiname tuos, kurie arba kurių šeimynoms, nuo tam tikro laiko, buvo teikiama medžiaginė pašalpa.

2. Vietų šelpimo reikalams tvarkyti sudaroma Tremtinių Tarybos, kurias renka organizacijos nariai visuotiniu, lygiu tiesiu, slaptu, be skirtumo lyties, balsavimu. Taryba iš savo tarpo renka Vykdomąjį Komitetą.

Pastaba. Dideliuose rajonuose gali būti tokiais pat pamatais sudaromos Parajoninės Tarybos.

3. Centralinis visos Rusijos lietuvių šelpimo Komitetas sudaromas iš atstovų politinių partijų, kurios dalyvauja Tautos Taryboje. Kiekviena partija siunčia po tris atstovus ir po du pavaduotojų.

Į DARBA!

Tokiu atgalvint radome straipsnį 27-me "Santaros" numeryje. Pasirodo, kad gavimas liuosybės Rusijos lietuviams ir kitoms pavergtom tautoms ir prie dabartinės valdžios ne taip lengvai pareina, kaip dauguma Amerikos lietuvių mano. Ten skaitome:

"Tautos teisių iškovojoimas ne vienos dienos ir ne saujos žmonių darbas. Tauta įgyja teises, tik parodžius rimtą jėgą, kurią turi pajauti jos engėjai. Tik tokiu keliu iškovojo tautos savo politines teises. Tokiu keliu privalo eiti ir lietuviai. Sujudo po revoliucijos tautos, neįgauti, suimti, ukrainiečiai, totoriai, gruzinai, armenai ir kiti drasiai reikalauja sau teisių. Kai kurios jų tautų jau šį tą ir iškovojo, gavo teisę pasiskirti sau tinkamus komisarų, kiti, kaip pavyzdžiui iganiai išsiskyrė į vietinę administratyvą vienatę. O ukrainiečiai, nelaukdami rusams "Pažadėtos Žemės"—Steigiamojo Susirinkimo, paskelbė Ukrainos autonomiją, išsirikino sau Tarybą, organizavo savo politiniam darbui parent pulkus. Jie mokojo suprasti paleistus pradžioje revoliucijos ir Rusų Laikinosios Valdžios ir Darbininkų ir Kareivių Tarybų žodžius: "kiekviena tauta turi teisę laisvai spresti savo likimą".

Dabar gi ir Laikinoji Valdžia ir D. ir K. Tarybos nežino nei patys ką daryti, kai ukrainiečiai tuos jų žodžius įkunio į gyvenimą. Net neranda žmonių, tur but, ir žodžių turintis su ukrainiečių Taryba Kijeve. Išsigando, matyt, patys, savo žodžių, kuriuos, matyti, paleido, nuraminti tik savo "posūnių" neapoklausimui! Dabar jau tautų sau politinių teisių griežtas reikalavimas laikomas, kaip kontr-revoliucinis žingsnis, esą Rusija pražiusianti, jei tautos pradės "spresti savo ateitį" lygi Steigiamojo Susirinkimo. Va susirinks Steigiamasis Susirinkimas, tai ir nusiustos skriaudžiamas asaras ir duos politines teises. Ir taip kalba ne kokie reakcionieriai—kadetai, spalininkai, bet pačios kairiosios partijos.

O kai darbininkams buvo siuluoma su 8 val. darbo diena laukti Steigiamojo Susirinkimo, tai jie labai išmintingai galvojo, kad praleidus šį revoliucijos momentą nežinia ar gausi ką, ar ne, ir tos teisės reikalavo. O kad sustiprinti savo intaką politikos gyvenime steigė Darbininkų ir Kareivių Tarybas, organizavo, darė suvažiavimus. Ir visa tai rusų demokratija atliko prieš savo Steigiamąjį Susirinkimą.

Dabar gi tautoms nuolat ir nuolat kaisiojama: jūs turit laukti visos Rusijos Steigiamojo Susirinkimo, kursai ir nutars, kuriai tautai duoti. Va,—rusų demokratijos apsisprendimo teisės supratimas! Tautos "apspręs" rusų Steigiamąjį Susirinkimą. Ir jau iš anksto galima pasakyti, kad jis "apspręs" taip, kaip jam tiks, o ne taip, kaip kurios mažos tautos norima.

Tokia daugumos rusų demokratijos pažiūra į tautų klausimą vena teparodo, kad dar rusų demokratijos neužmiršta "Didžiosios

—DeMar in Philadelphia Record.

MEDITACIJOS.

Kaizeris karės pradžioje svajojo, kad jis į tris savaites, ant balto žirgo bepuikuodamas, į jos į Paryžių per Triumfališkus vartus. Žiūrėdamas dabar į tą savo išsvajotą paveikslą, jis sau plaukus rauja,—nes tas jam nepasisekė.

Rusijos" idėja, kuri senosios tvarkos buvo plačiai miniai skiepiama ir mokykloje ir cerkvėje.

Tatai mažosios tautos turi gauti ir labai gerai atsiminti. Po taisybių šiol Lietuvos liaudis negalėjo baisyti žodžiais "tautų klausimo kelimas šiuo metu—tat kontr-revoliucija", ar nesilepia kartais paprasčiausias noras tik atsikratyti tuo klausimu.

Jeigu gi pažiūrėti, ką ta "apsisprendimo" teisė davė lietuviams, tai pamatysim, kad Laikinoji Valdžia, matyti, ir lietuvių reikalams ranka numojo. Lietuviai reikalavo, kad išvežtų iš Lietuvos įstajų komisarais skirtus lietuvius, kad "Suvalkų gub. išskirtų iš Lenkų karalystės ribų, ir kas iš to viso išėjo? Kol kas tebelaukiam, nors praėjo jau visas mėnuo. O tose įstaigose, kaip viešpatavo senosios rusų valdžios tarnai, taip ir tebeviešpatuoja. O Kauno gubern. kamisaru paskirtas žmogus, kuris 1905 m. pagelbėjo rusų valdžiai užgniauzti lietuvių judėjimą.

Va kaip praktikoje Rusų Laikinoji Valdžia elgiasi su tautų reikalais. Matyti, kad Lietuvių Tautos Taryba ir Laikinasai Lietuvos Valdamosi Komitetas rusų valdžiai ne daug ką tereikšė. Jiems atrodo, gal, kad tai tik saujelė "svajotojų", kuri kaž ką daro kažkieno reikalauja, gal ir be savo tautos pritarimo.

Todelei lietuvių visuomenei jau laikas atėjo ir pačiai prisiklausti, kaip Rusų Laikinoji Valdžia žiūri į Lietuvių tautos teiseto organo—Lietuvių Tautos Tarybos ir Lietuvos Valdomojo Komiteto žingsnius. Laikas jau atėjo ir vietoms visur, kur tik galima, drasiai ir rimtai tuos lietuvių tautos organų reikalavimus palaikyti.

Svarbu, kad ir vietose politikos gyvenimas eity nuolatos organizuotai. Tam tikslui privalo būti tuojau tarp išsklaidytų lietuvių organizuojamos vietos tautos tarybos, kurios galėtų kuo plačiausiai supažindinti minias su lietuvių politikos reikalais.

Tuose vietų organuose vyriausios Rusijos lietuvių tautos įstaigos turėtų rasti tą paramą ir tą jėgą, su kuria turės rokuotis mūsų engėjai. Taigi, į darbą!

KOVA DEL LAISVĖS.

Daugelis mūsų visuomenės darbininkų žiloje Lietuvos senovėje įjieskojo ir dar tebeįjieskojo pavydžių, kuriuos šiandien mes turėtume sekti. Dargi tokie dvasios galiūnai, kaip a. a. V. Kudirka, prie tos minties matyti buvo linkę, nes mūsų tautos himnų įdėjo obalsį. "Iš praeties tavo sunys stiprybė tesenia". Geriau bus, kad šiuos žodžius mes taikinsime prie nesenos dar praeties—prie Kudirkos laikų, nes tais laikais buvo prasidėjęs tikras mūsų tautos atgimimas.

Veltui įjieskome senoje praetį tvirtu pamatu Lietuvos laisvei atgauti,—jo ten nematyti. Tas pamatas neperseni imta statyti. Li-

gi šiol Lietuvos liaudis negalėjo tarti savo žodžio, nes jos lupos buvo surakintos. Tik neperseni iš Prūsų per spaudą pradėjo žadinti balsas eiti. Bet tik mažą mūsų tautos dalelę tą balsą girdėjo, nes visą laiką rusų caro žandaras sienas dabojo. Užtai tą balsą pagausė, kiek galėdami, kitiems jį skelbė. Daug žmonių žuvo, beplatindami laikraščius, knygas, net maldaknyges; vieni jų kalėjimuose puvo, kiti tolimam Sibire merdėjo. Bet niekas nepergalėjo mūsų jaunjojo kilimo: nei kalėjimai, nei Sibiras, nei caro valdžios žiaurumas. Vis augo, plėtėsi ir bujojo Lietuvos liaudies sąmonė. Ir 1904 m. lietuviai atgavo sau spaudos laisvę, gavo tą šaltinį, per kurį skleidė sąmonės žodį plačiosioms minims ir pagrėtinio mūsų liaudies susipratimą. 1905 m. į Lietuvos Didįjį Seimą atvyko keli tukstančiai valstiečių atstovų. Tie atstovai parvežė naująją ir tamsiausius kampus, kad lietuviai patys privalo rūpintis savo susipratimu ir savo ateitį patys turi gerinti.

Nuo to laiko liaudis pradėjo organizuotis. Rusų valdžia visai smaugė mažausią mėginimą organizuotis, smelkė mūsų gyvenimą. Bet jai nepavyko: politikos mintis neužgeso Lietuvoje ir tik laukė patogesio laiko, kada ji labiau galės išsiplėsti. Tai minčiai augti spauda padėjo. Politikos sąmonė vis aiškėnėjo. Pirmiau mes kalbėjome apie Lietuvos autonomiją. O paskui išsklėm Lietuvos nepriklausomybės obalsį. Iš pradžių šis obalsis buvo—tik ta šviesi žvaigždėlė, prie kurios iš tolo artinomės, nes senojo rusų valdžia dar stipri buvo, dar jos tvarka nebyrėjo. Šiandien mes jau drąsiai visam pasauliui skelbiame, kad Lietuva trokšta pati savo likimą taisyti.

Sis laisvės obalsis iš karės grūvisių iškilo. Dar karės pradžioje susikovusios valstijos, savo pajiegomis apsiavusios, manydamos sustiprinsiančios savo jėgas, beįskodamos naujų šalininkų, buvo paskelbusios mažųjų tautų laisvės obalsį. Nors šis obalsis visai kitu tikslu buvo mestas, tačiau mažosios tautos jį pagavo, išplėė ir išnandojo. Neseniai taip tolimas Lietuvos laisvės obalsis, šiandien jau rado derlingą dirvą ir iš karės grūvisių sukėlė mūmųse galingą laisvės troškimą. Tas troškimas paplito minioje. Visi nori laisvi būti. Anapus durtuvų sienos, kaip girdėti lietuviai, vokiečių jungiam, užmiršę partinę kovą, visi viena žodį kartoja, visi vieno teiraklauja—Lietuvos laisvės. Jei sugėsimas susilieti visi į vieną jėgą,

jei mūsų visų tik vienas tebus troškimas, vienas obalsis, tai Lietuva taps laisva valstija.

Tautos pakeltas obalsis neprivalo būti niekieno varžomas, ar jis būtų kairiųjų ar dešiniųjų mūsų sriovių keliamas. Kas yra prispautas, tai tas turi iš prispaudo vaduotis. Susipratusi tauta, pasiryžusi pati savo likimui rūpintis, negali savo šalyje kęsti jokios svetimos valdžios. Jeigu rusus kas nors svetimas dabar norėtų nors ir demokratiškiausiu tvarkyti, tai jie atmetų tokį pasiūlymą, nes jie patys nori reikšti savo valią steigiamame susirinkime, nors šiandien nei nežino, kokia bus ta jų valia. Ir mes, jei paklėm kovą del Lietuvos laisvės, tai darykime taip, kad mūsų žmonės tautos laisvės obalsį brangiausiu savo turto laikytų. Tuomet tik pajiegsime įkurti naująją Lietuvą, kurioje patį liaudies dabin tvarką. O kad svetima valdžia savo norų mums neužmestų, įtempkime visas savo intelektualines jėgas, idant Lietuvos klausimas taptų tarptautinis.

Esmaitis.

Jekatarinoslavas. Karės banga atsiautė ir į Jekatarinoslavą nemažai lietuvių—skaitoma čia jų yra apie du tukstančiai. Intelektu lietuvių tėra vos keletas; daugiausia liaudies, sodiečiai.

Del inteligentijos stokos, žinoma, mažai kas tennuiekta ir organizacijos, švietimo bei visuomenės reikalų dirvoje. Iki š. m. balandžio mėn. tebuvo vieni vieną partijinė kuopa—soc.-demokratų, į kurią įėjo apie 120—130 narių (dabar liko, rodos, tik 80—90 žm.). Kitų partijų kuopų bei organizacijų nebuvo jokių.

Vėlykų atostogomis tapo sutverta taip vadin. "Bedro Lavinimosi Kuopa", prie kurios prisidėjo iš karto apie 20—25 moksleiviai. Kuopa buvo nepartijinė, t. y. prigulėjo įvairių pažiūrų partijų nariai. Jos tikslas—lavintis visapusiškai, rašinėjant referatų, skaitant įvairių knygų ir t. t.; be to, ruošti liaudžiai visokių paskaitų vakarėlių, platinti laikraščių, knygų. Kad išvengus veikime partynumo, buvo nirtata suvis neliesti religijos klausimai.

Kokia nebut buvusi kuopa, bet džiugimas činė žmogų, kad Jekatarinoslavo moksleiviai, galop, siektiek susiorganizavo ir jau pradėjo veikti.

Praėjo Vėlykų atostogos—balandžio ir gegužės mėn. parodė kitą, viskas virto kitaip, viskas persimainė, gyvenimas čionykčių tremtinių buvęs iki šiol apnykęs sujud, atsipeikėjo ir stojo į kitas vėžes.

Karininkai lenkai. Neseniai pasibaigė lenkų karininkų susivažiavimo posėdžiai. Dešiniči, a ba dešimiesi susilieti visi į vieną jėgą,

linga esanti lenkų armija, kuri drauge su rusų armija turinčios išvartoti vokiečius iš Lenkų žemės ir užimti visą Poznanų iki Silezijos ir, tokiu būdu, atstatyti Lenkų valstybę. Bet lenkų socialistinių partijų atstovai atskiros lenkų armijos sudarymui griežtai priešinosi. Jie tvirtina, kad atskiros armijos sudarymas susilpnintų rusų armijos pajėgas ir galėtų sukelti tautinius ginčus, neapykantą. Be to, niekas šiandien negalvojo apie karės pradžios, bet priešingai, visos demokratijos pastangos nukreiptos į tai, kaip karę greičiau pabaigti.

Podraug buvo prisiminta, kad reaktinės lenkų svorės gali pasinaudoti tautine armija prieš rusų revoliucinį judėjimą.

Pagalios, kairysys lenkų karininkų sparnas, susidedas iš socialistų, nenorėdamas imti ant savęs atsakomybės už galimus nutarimus, demonstratyviai apleidė susivažiavimą ir daugiau jame nebedalyva.

Karininkų varžymas. Karės ministris Kerenskis, norėdamas sutvarkyti kariūmenę, atrado reikalingą griebties griežtesnių priemonių. Už neklusamą karės laukę. Laik. Vyriausybės įsakymu, grėsia katanga. Kurie iki gegužės 15 d. nesugrįžo pabėgę iš kariūmenės, tiems grėsia, be kalejimo, nustojimas teisės dalyvauti rinkimuose į Steigiamąjį Susirinkimą ir gali net žemės negauti.

MAŽAS STA7ISTIKOS ŽIUPSNELIS.

Kai Lietuvių Tautos Taryba nutarė sudaryti Laikiną Lietuvos Valdymo Komitetą ir, vaduodamasi giliai nujauciamą tiesą, kad nei viena Lietuvių gyvenančių tauta nebūtų skriaudžiama, nustatė šitokią proporciją Lietuvos tautų atstovystės Laikinam Lietuvos Valdymo Komitete:

lietuvių 13
baltgudžių 6
žydų 3
lenkų 2
rusų 1

Iš viso 24.

Lenkų Demokratų Komiteto kaip ir atstovai, tarybų metų, primyktinai reikalavo, kad jiems būtų nurodyti statistikos šaltiniai, kuriais remdamosi, Lietuvių tautos taryba tokia, o ne kitoja proporcija nustatė.

Vienas Lietuvos lenkų "demokratas" buvo net pasiryžęs tuoj pristatyti stropiai p. Meistavičiaus surinktą Lietuvos tautų statistiką ir minėjo kaž kokį milijoniką jų lenkų atliktą darbą, kur esančios detalės ir nauji skaitmenys parapijonis surinkti.

O kitas, jo žodžių, esąs didis šalininkas Lietuvos "autonomizacijai, demokratizacijai, rownouprawnienia izd Polski wyrodniebia", visą laiką, tiesiog, be takto, tvirtino: "Aturėjo juok Lietuvių tautos taryba kuo remtis, taigi turėjo būti koks pranešimas, rastų, arba tam tikros komisijos darbų protokolai, su šita medžiaga mes ir norėtume susipažinti..."

Taip ilgai prašė ir plušeno nervus, kol nustojo kantrybės lietuviai neatrėžė, kad įvairių Lietuvos statistikų; įvairiais tikslais darytų; devynios galybės, bet jų tarpe yra ir oficiali, kad lenkams bus duotos tik dvi vietos, nes lenkų Lietuvoj tik 80 proc., kad sitasai klausimas yra galutinai Liet. tautos tarybos išrastas ir lietuvių nemanotoliau juo kalbėti, o tikrą gyvą Lietuvos tautų statistiką prods Lietuvos steigiamasai susirinkimas. V. Bielskis gi tiesiog pasakė, kad pas kiekvieną inteligentą paprastai guli ant stalo "epravočnikai", kuriuose yra įrašyta ir Lietuvos tautų statistika pagal 1897-ųjų metų surašinėjimą.

Mūsų skaitytojams įtinai zinotina.

Vilniaus, Kauno ir Suvalkų g. g. iš viso gyventojų, 1897-ųjų metų surašinėjimo žiniomis, buta 3.718.684.

Jų tarpe: lietuvių—1.604.042—43,1%; gudų (jų tarpe rusai; mažarusiai ir kareiviai)

—1.136.880—30,6%; žydų—548.408—14,7%; lenkų—328.801—8,8%; latvių—35.188—0,9%; kitų (kareivių totorių vokiečių... —65.365—1,9%.

Taigi Lietuvių Tautos Tarybos nustatytai proporcija visiškai sutinka su oficialia statistika.

Reikia atsimint, kad šitoji oficialė statistika subjektyviu Lietuvių tautos nusimanymu mums pati nepalankiausia.

1897-ii metai tai buvo metal patio įirtusio Lietuvos lenkų ir rusų darbo. Lietuvos žemę baigė plusti devintoji lenkinimo ir rusinimo banga. Kiauraj lenkišką nacionalistiską bažnyčią ir rusų despotizmo galybės bloškė keikimus ant lietuvių galvos. Ir vis delto 1.604.042 drąsulių, nežiurint dvarininkų, bažnyčios ir policijos preso, pasisakė lietuviai esą.

Mums aišku, kad šiandien daroma statistika parodytų, Vilniaus, Kauno ir Suvalkų gub. nemažiau 60 nuosimčių lietuvių.

Tokiu būdu, matome, kad Lietuvių Tautos Taryba darbą pradėjo tikrai stovėdama ant demokratinio pamato—Lietuvos tautų mažumos teisių saugojimo. Lietuvių Tautos Taryba parodė neturinti nacionalistiskų palinkimų.

O nuo negudriai demokratizmu maskuojamo lenkų nacionalistiskumo Lietuvių Tautos Taryba mokės apsiginti ir ginsis visu savo kolektyvės valios griežtumu.

Liūnas.

Jieško Giminių.

Ono Kisiliauskienė įjiesko tėvų Juozo ir Agotos, brolių Jono, Petro ir Antano, sesers Veronikos, išėjusių į Ameriką iš dvaro Astros-Kirsnos, Raudonio vals., Kalvarijos aps., Suv. gub. Mano adres:.

Mogilev gubernskij, Karabanovskaja ul. No. 8. A. Litovskij Komitet.

Aleksandra Balešis Kauno gub. Vilkmėrgės aps., Aluntos vals., Kamajų par., Uzbalo kaimo įjieskau motinos Marijonos, brolio Pranciskaus, kar. Juozapo Kepalo, Grizo Kastulio žmonos, taip pat giminių ir pažistamų.

Petrograd, Vyborg. stor. Bezborotkinskij pr. d. 20-22 kv. 56.

Jokubas Vaitkevičius Kauno gub., Zarasų aps., Papilio par. ir valšč., įjieskau brolio gyvenančių Amerikoje, giminių ir pažistamų.

Petrograd, Bezenbergskaia ul. No. 39. kv. 60.

Antanas Marcinkevičius Suv. gub.; Kalvar. aps.; Daukšų par., įjieskau Andriejaus Marcinkevičiaus, Magdelenos ir Elzbetos Marcinkevičių, giminių ir pažistamų. Adr.: Moskva, Marijna roščā, 2 n.p. d. Smirnova No. 25.

Juozas Žilius iš Kybartų, Suvalkų gub., įjieskau seserų, gyvenančių Amerikoje, Marijonos Rastauskienės ir Ievos Zemaitienės ir Vinco Bulevičiaus iš Vištyčių, Suv. gub., įjieskau švogerį ir seserų gyvenančių Amerikoje Filadelfijoje—Pa. Adres:.

Horod Luga, Petrograd. gub.

Nikodem Wojtomec iš vokiečių belaisvės įjieskau giminių ir pažistamų Amerikoje. Adresas: N. Waitomec, Kriegsgefangenenlager Cottbus N 1. Kompagnie 4-7. Deutschland.

Vladas Olszewskis sužeistas kareivis šaukiamis pagalbos į A. Olszewskį Chicagoje iš vokiečių belaisvės. Adresas: W. Olszewskis, Kriegsgefangenenlager, Cottbus. Kompagnie 11-4. Deutschland.

Julijonas Jocius, pacinantis iš Kauno gub., Viduklės miestelio, įjieskau savo dėdės Gasparo Jociaus, gyvenusio Chicagoje. Adresas: J. Jocius No. 1007. Gefangenenlager, Zerbst 8 Compagnie VII, Deutschland.

Andrius Bulota iš vokiečių belaisvės įjieskau šių savo pusbrolių Amerikoje: Miko Bulotos, Jono Bulotos, Vlad. Bulotos, Juozapo Svirskio ir dėdės Juozapo Vingrio. Adresas: Andrius Bulota No. 33623. Gefangenenlager 2. Munster i. w. Ollemagne. Kon. 72. Deutschland.

IS SANDAROS LAUKO

Platinkime mūsų raštus! — Politiski lietuvių reikalavimai su neįspasakytą spartybę plėtojasi. Tik šitie reikalai kur kas greitesniu tempu eina, negu mūsų minčių politiskasis susipratimas. Del šito reikalai mūsų miniose platinti politiskai literatūra. Mēs, sandariečiai nės dar visai nedaug turime išleistų atskirų politiskų brošiūrų, bet ir tos, katros išleistos, labai menkai teptatinamos. Padėkim sau Dr. Šliupo vėliausiai išleista knygelė "Lietuvos Laisvė", kaip tik šiam momentui pritinka, bet jos dar labai mažai išplatinta. O ji labai smagiai skaitosi. Kiek tai jos būtų galima išpardavinėti įvairiuose mūsų viešuosie susirinkimuose. Reikia labiau sukruti. Kuopų organizatoriai ir įvairūs mūsų agitatoriai privalo tos knygučių po pundeles parsitraukti. Jos yra sukratos pas mūsų susisėsimų sekretorių, p. St. Mockų (104 Athens St. So. Boston, Mass.) Pardavinėjant išsioja po 10c., gi kuopos gauna po 5c. Draugai, minėkite tatal! Reikia idėjas skleisti, ir reikia skambučiu naujiesiems raštams leisti, kuriuos Apšvietos Komisija pagaminis.

J. O. Jirvydas.
ALTS. Fin. Sekr.

Pranešimas ALTS. kuopoms.
Delei nekurių priežasčių, ir dalsavimo laikas delei perkelti mėsio prailgintas iki 10 d. Rugsėjo. Lygi minėtai dienai kuopos malonės butinai išreikšti savo nuomonę. Kitaip, skaitysis, kad jos nemano dalyvauti balsavime.

K. Adžgauskas
ALTS. Pirm.

Krivulė delei atstovybės A. L. T. Taryboje. — Per A. L. T. Sandaros Centro valdybą perėjo Krivulė No. 9, kaip atsiliepiamas į prikvietimą nuo Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos šitą Tarybą užgirti. Rezoliucija skamba sekant:

"Mēs ALTS. Centro Valdyba nutariau užgirti Amerikos Lietuvių Tautinę Tarybą ir paskiriame nuo ALTS. vieną atstovą į minėtą Tarybą. Tasai atstovas, delei parankesnio dalyvavimo A. L. T. Tarybos posėdžiuose turi būti arti New Yorko miesto. Jo vieton paskiriame mūsų Centro Valdybos narį, Dr. A. Bacevičių."

Čionai skaitome reikalingu pridurti paaiškinimą sandariečiams ir apskritai visuomenei, kad nesumašytų šių dviejų organizacijų. Mēs girdejomė tarpe mūsų kalbas, kad "sandariečiai savo organizaciją (t. y. Sandarą) pertvėrė į "A. L. T. Tarybą." Lai bus visiems žinoma, kad minėtoji Taryba yra visai kas kita negu Sandara. Taryba bus visų lietuviškų organizacijų organizacija, kurion eina atstovai nuo visų didžiųjų organizacijų, kaip ALTS., SLA., TMD., Lietuvos Neprigulmybės Fondo, Centralinio Komiteto ir kitų. Tuom tarpu Sandara, kaip buvo, taip ir pasiliks vienintelė lietuvių didžiausia politiskoji organizacija demokratijos programai auklėti ir kelti mūsų visuomenėje kulturiskai-politiskąjį susipratimą.

IS FINANSŲ SEKRETORIAUS RASTINĖS.

Apšvietos Komisija papildyta. Centro valdyba, sulgy krivulės No. 10, priskyrė į Apšvietos Komisiją trečią narį, p. K. Karpavičių; vieton Europon išvažiavusio p. A. Rimkos. Dabar Apšvietos Komisija susidės iš šių narių: R. Karuza (2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.); J. Sekevičius (101 Oak Str., Lawrence, Mass.); K. Karpavičius (307 W. 30th Str. New York, N. Y.).

Poetas Heinrich Heine.

Žmogus, kurio raštai po Goethės raštų padarė didžiausią vėkmę vokiečių mintyje ir vokiečių literatūroje, kurio eilės yra giedamos pas k' vieną faferlando lopsį ir žid... ir yra skaitomos vienais didžiausių literatinių veikalų — Heinrich Heine — visuose Prūsų dinastijos valdomuose kraštuose neturi paminklo savo atminčiai, Nors jis gimimu prusas, bet Hohenzollernų neapykanta persekiojo jį visą amžių, uždėjo drausmę ant jo knygu, ištrėmė jį iš šalies ir sekė jį anapal kapo net iki šiai dienai, — sako rašėjas laikraštyje Kansas City Star.

Dabartiniam kaiser'je, Viliuje II, heinefobija randa karčiausią savo išraišką ir visi poetą gerbiančiųjų tautiečių pasistengiami suteikti viešą pripažinimą jo gabumams, ar patvirtinti atmintį apie jį jo gimtojo šalyje, višomet sutiko nepermaldausiam karės viešpačio pasipriešinimą. Neseniai prieš dabartinės Karės prasidėjimą visa Vokietija pasidalino į Heinės šalininkus ir priešus dėl tulų įtekmingų poeto gimtinės Dusseldorfo piliečių sumanymo pastatyti ten paminklą sulgy Heinės paties troškimų, kad jo prigimtas miestas jį atmintų, bet Hohenzollernų šalininkai kaip bemaži sumanymą nuslopino.

"Kol aš gyvas Heinei paminklo Vokietijoje nebus," pasakė kaiseris Vilius.

Nupirkęs puikų Austrijos ciosorienės Elzbietos dvarą Korfuje, kaiseris rado ten Heinės stovylą. Jis pastatydino į jos vietą Achilio stovylą, o Heinės stovylą paliepė per licitaciją parduoti; jį nupirko francuzai pirkėjai ir dabar jį puošia poeto kapą Montmaitre kapuose Paryžiuje.

Buvo laisvės mylėtoju.
Hohenzollernai nekenė jo už jo politines pažiūras, už jo pamylijimą naujo mokslo, skleidžiamo francuzų revoliuciją, už jo garbinimą napoleoninio idealumo, už jo aštrią satyros plunksną, kuri rašė prieš atžagarcivišką politiką, už jo susidėjimą surevoliucingaisiais šios dienos karštuoliais. Jie dėjo ant jo išdaviko dėmę, kad privertus vokiečių žmones jį užmirti. Bet jis nėra užmirtas, nes jis rašė eiles, kurios gyvuoja vokiečių širdyse, iš kur jį nei įstatymai, nei pabaiura, nei dinastijos negali išsirausti. Ir pasaulis jo neužmiršo, nes jo veikalai daugiau yra verčiami negu kito vokiečių raštininko gyvo ar mirusio. Jo garbė, kaip vieno puikiausių pasaulio rašytojų ir saldžiausių geismininkų virto mažne visuotina. Heinės lyrinės eilės yra mažne kiekvienoj kulturingesnėj kalboj, nors jį muzikos švelnumas yra beveik perplonas, kad jas galėtum versti į tas pilnai galima suprasti tik tiems, kurie moka skaityti jas kalboje tos žemės, kuri jį išvijo.

Heinrich Heine gimė Prūsijos mieste Dusseldorfe iš žydų tėvų, gruodžio 13 d. 1797. Jo tėvai buvo turtingi. Jie pristatė jį prie veteivystės jam suaugusius metus pasiekus, bet jis tuojau nuklimpo — jis neturėjo pamėgimo pirklystės gyvenimo. Tą sykį dėdė apsiėmė pagelbėti jam pinigais tiesų mokykloje Bonnėje, kur jis atsižymėjo savo nesirpinimu tiesų ir pasisveitimu literatūrai, po įtekme Goethės ir Schlegelio raštų. Bonnėje jis parašė daugelį savo eilių ir keilias tragedijas. Iš Bonnos jis nuėjo universitetan Gottingene, kur jį suspendavo už dalivimą nekrivinoje dvikovoje; iš ten jis nuvyko į Berlyną, kur jo gabumai atrado karštą prijaunimą. Čia jis rašė apie žurnalizmą ir jo puikų, sis rašymo stilius atkreipė į save domą. Apie 1823 m. jis parašė kelis toms lyrinis baladų, kuriuos pastatė jį pirmon savo šalies dainininkų eilėn. Tais metais jis pirmą kartą aplankė juras ties Helgolandu ir šitas aplankymas padarė epoką jo literatiniame gyvenime.

"Jura tai mano numylėtas galvalas", rašė jis. "Nei akys, nei ausys, nei protas nepailsta nuo šitų

smiltinių kopų, to akmenėto kranto, tų žolių priaugusių seklių, tų nepastigiančių bangų, to ritmingo nepasilaujamo pliauskėjimo, kuris tokis pilnas reikšmės ir bet neišaiškinamas."

Ant jūros kranto jis rado didžiausią sau įkvėpimą ir jo jūrinės eilės kritikai lygina prie Byrono ir Shelley'o eilių ir jos iš jo eilių yra plačiausiai žinomos.

Eilės Padarė Tremtinium.

Jis anksti prisigėrė revoliucinės dvasios — upo žmonijos "išliuosavimo", kuris tuomet buvo apėmęs Europą. Po kelionei po Angliją ir Europą jis išleido savo garsius "Reisenbilder" (kelionės paveiksiai) ir "Buch Le Grand", eilės, kurios buvo budinamos jį revoliuciniais krypsniais ir jį išreikšimu jo pagarbos Napoleonui. Jos buvo parašytos nauju Vokietijai stiliumi — puikioms, aštrioms satyringoms, žėrinčios užsilegimui, jos tuojaus inėjo popularuman, bet jos uždarė jam Prūsijos duris ant visados. Policija uždraudė jį cirkuliaciją, Hohenzollern prisakė dar toliau jį pasiekti. Žinia apie francuzų revoliuciją 1830 m. nuvedė jį į Paryžių, kuris pasiliko jam namais iki jo mirties 1856 m.

Paryžiaus literatų rateliai jį priėmė su džiaugsmu ir jis įjautė kaip namie draugystėje tokių to laiko garseybių kaip Balzac, Dumas, Geo. Snad, Beranger, Thiers, Chopin, Liszt, Berlioz, Mme Recamier ir kiti veikėjai. Jis vis rašė vokiečių laikraščiams, bet jo laikai visuomet buvo pirma perduodami Hohenzollernų cenzoriaus įaišeliui. Jo paskutiniai metai buvo metais skurdo ir kančių. Ištiktas strėnų ligos, jis buvo pasmerktas, kaip jis vadino "matraciniam kapui," "kapui be pasiliso, myriui be atsisikymo pirmystės." Jo kojos buvo ištiktos stabo, akys užtemė, balsas prazuvo ir ausys apkurto, bet per visą tą laiką iki paskutinos jis rašė savo nuostabias eiles ir nepalioję dirbė iki galios girdėti ar kalbėti. Kankirijos jo jautriausių ir puikiausių eilių buvo diktutos nuo jo "matracinio kapo", kaip, sakysime, juokingi smetoliai "Baltasis Dramblys", arba tokios kaitrios revoliucijos dainos, kaip "Audėjo Marselietė."

Heinės Atrodomi Nenuoseklumai.

Heinės atsinešimas į savo gimtinę šalį, nors jį suvertė ant jo galvos Hohenzollernų neapykantos ir aršumo tvaną jo gyvenime, atsižvelgus atgal, nesunku suprasti. Jo budas, mato, buvo vienu stipriųjų kontrastų ir priešgynbių, pilnas šviesių tikrojo dailininko temperamento nenuoseklumų. Budamas žydu jis glaudėsi prie krikščionybės — bent jos paviršinių formų. Jis į judąybę žiūrėjo kaip į atgyvenusią sektą, ir bet jis rašė puikiausius išgyrimus žydų tikybės dvasiai, tuo pačiu kartu iškalbingiausiai keldamas krikščionių žmonių Dievą ir jo širdingą pasekėjų tikybą. Budamas gimimu vokiečių, jis užpuldinėjo laikais įrietėjusias Vokietijos tradicijas ir pilte pylė savo piktumą ant vokiečių valdančiųjų galybių, bet jis mylėjo vokiečių žmones ir vokiečių kalbą, kurią jis padarė priemone savo mintims išreikšti. Budamas garbintoju Napoleono ir francuzų politinių filozofijų, jis neprimė francuzų pilietybės, bet pasiliko Vokietijos piliečių iki galo ir visuomet laikė Vokietiją savo tėvyme. Išaiškinimas tariamų jo budo nenuoseklumų yra tame, kad jis buvo garbintoju idealų. Krikščionybė, kurią jis buvo pasirengęs priimti, buvo ne jumkerių vokiškojo Dievo krikščionybė, bet "demokratija, vienas Dievas, kuris sutvėrė ir užlaiko pasaulį, kuris myli visus žmones lygiai ir sergi visus savo valdybas lygiai, ne tautinis, bet visapasaulinis Dievas." Vokietija, kurią jis mylėjo, buvo ne absolutumo Vokietija, dedanti savo valią ant pavergtųjų žmonių, bet laisvoji Vokietija, "laisvės, brolybės ir

lygybės" Vokietija. Napoleonas, kurį jis garbino, buvo ne Napoleonas autokratas, bet, pasakius Napoleono paties žodžiais, pasakytas Sv. Alenos saloj, tas, kuris "uždarė anarchijos pavoju, iš sumatės padarė tvarką, nuvalė revoliuciją, išskėlė žmones, padarė karalius stipriais, sužadino visas apibicijas, atlygino visus nuopelnus ir praplėtė garbės ribas."

Pratarmėje prie savo "Wintermaerchen," Heine atremia kaltinimą, buk jis buvęs išdavikas savo šalies ir išreikšia savo atsinešimą linkui vokiečių tautos ir vokiečių žmonių, sakdamas:

"Girdžiu sakant, tu biauorj mūsų vėliavą, esi savo tėvynės išdaviku, draugu francuzų, kuriems morėtum padaryti Reiną laisvu. Nusiraminkite! Aš ne niekiesiu jūsų spalvos ir aš gerbiu ją, kuomet ji reikš daugiaus negu tuščią vergystės ženklą."

Pastatykite juodai-raudonai auksinę vėliavą viršum vokiečių minties, padarykite ją laisvos žmonijos paparciu, o aš atiduosiu savo širdies kraują už jį. Bukite ramūs! Aš myliu savo tėvynę tiek, kiek ir jūs: Del šitos meilės aš tryliką metų išgyvenau ištremime ir del šitos pačios meilės aš grįšiu ištremimam, gal ant visados, bet tikrai be raudojimo ir kankiniško raukymosi. Aš esu francuzų draugu taip kaip ir visų gerų ir išmintingų žmonių ir myliu juos dėl to, kad nės toks kvailas geisti, idant vokiečiai ir francuzai vieni kitiems sprandus sukutų Anglijos ir Rusijos naudai ir patikimui visos pasaulio ponijos ir kunigijos. Bukite ramūs! Aš niekuomet neatiduosiu Reino francuzams vien deld, kad jis priklausu man. Taip, jis priklauso man sulgy neatinamos paveldėjystės teisės. Ant jojo kranto mano lopysys stovėjo ir aš nematau, kodėl Reinas turėtų priklausyti kitam kaip, ne tiems, kurie gimė ant jo krantų: Elzacijos ir Lotaringijos, teisybė, aš negalėčiau taip lengvai sugrąžinti vokiečių ciosorstei, nes šitų provincijų gyventojai yra stipriai prisirišę prie francuzų delei francuzų įvestų didelų reformų jų valdžioje, delei lygybės įstatymų ir laisvų įstaigų, kurios piliečių protui patinka, nors ir jose žmonės randa daug ko netaip."

KIBIRKŠTIS.

"Draugai ir draugės, ten viskas orait tik nekuriems nepatiko, kad ten yra ikso facto. Aš esiu siur, kad jūs nežinote, kas tai yra tas ikso facto, o tai yra tėvynės išdavikas, draugai ir draugės."

Iš vieno "ALT." delegato kalbos.

O man L. Pruseika geriausia patinka iš visų socialistiskų oratorių. Jis mato, kad visos lietuvių organizacijos tik ant tautos remiasi ir aičiu tautai pasilaiko. T. M.: Draugiją jis taipgi pataria remti.

Look out Amerikos lietuviai! Šnipai darbuojasi netik per spaviednyčių langelius bet ir redakcijose ir kitose viešose įstaigose. Žurėkite, kad niekas nesužinotų, kur einat, ką manot, ką valgot.

Kad "daugurą skaudžios tiesos" F. Bagočaus laisvė, vienu draugu kuopai, dar padauginti, "Keleivis" ima vieną žvirbliską iš tuom klausimu išreikšti "Laisvės" neapykantos argumentą ir liuboi. Jį iš kanučių, o slonių išreikštoje "Laisvės" neapykantoje nepamato.

Kas zin, ar susivaziavusieji į Niagara Falls Amerikos lietuviai kunigai užsigrėndino tik paprasliu sau popiežiaus palaiminimo, ar išdriso paklausti popiežiaus, deiko Lietuvą turi but aršesnė už Lenkiją? — Seiva.

Apgarsinimai.

SVEIKATOS PATAISYMAS.

Jeigu jūs apetitas jau blogas, jeigu jūs virškinimas susigadinęs, jeigu jūs kenčiate nuo sukietėjimo, guzų susispietimo galvos skaudėjimo, jeigu jūs kankina nemalonus skonis po valgymui; jeigu jums miegas yra pertraukiamas, jeigu j s esate nervuotas ir melancholiskas, be energijos — imk Trinerio Amerikoninio Karčiojo Vyno Eliksyro! Šis užtikrintas vaistas, pagamintas iš karčių žolių; išvalo skilvį, sutaiso apetitą; pagelbsti virškinime, prašalina nerviškumą; sugrąžina gyvingumą. Kaina \$1.00 aptiekose. Jeigu jūs kenčiate nuo reumatizmo ar neuralgijos, ir jeigu jūs manote: kad jau niekas negali jums pagelbėti — pabandyk Trinerio Linimentą! Tas yra labai stiprus sutaismas, mažą jo doza eina labai toli. Taipgi išsukinnuose sutinnuose, sunčių sukietėjimuose, etc: šis vaistas atneša pestebėtiną pagelbą. Kaina 25 ir 50c aptiekose, krasa 35 ir 60c.

Jos Triner, Manufacturing Chemist, 1333-1339 So. Ashland Ave.; Chicago, Ill.

F. P. Bradchulls

...LAWYER...
Lietuvis Advokatas

105 W. Monroe Street, Corner Clark Room 1207
Telephone Randolph 5588
gyv.: 3112 S. Halsted St., arti 31st St.
Phone Yards 2390

SEVERA'S WAFERS FOR HEADACHE & NEURALGIA
(Severos Plotkėles nuo Galvos Skausmo ir Neuralgijos) atneša greitą palengvinimą. Kaina 25 centai už dėutę su 12 plotkėlių su milteliais.

Šeimyniškas Linimentas.

Kiekviena šeimyna privalo laikyti gerą linimentą ir turėti po butelį bile laiku po ranka atsitikus susižeidimui, ar susidaužimui, išsiuikimui arba portenkimui. Panašiuose atsitikimose nepažystama nieko geresnio už

Severa's Gothard Oil

(Severos Gothardiškas Aliejus). Kaip gyduolė vietiniam panaudojimui, jis nuramina skausmus, skaudėjimus ir traukūlus, ir lygimi gerai tinka gydyti nevelkavimų, kaip antai: reumatizmo, neuralgijos, išsiuikimų, susidaužimų, apibrinkimo, sutinnimo pažandžių, sustyrusių narių arba muskulų.

Kaino: 25 ir 50 centų — visur aptiekose.

PUIKUS ISSINARINIMAMS. P. Fran. Veverka iš Bloomfield, Mont., praneša mums savo laiszę iš 16 d. vasario, 1917 m., skelbiant: "Išsinarinau sau koją kelyje, bet panaudojus keli kartus Severos Gothardišką Aliejų, skausmas perėjo vial ir dabar jaučiuosi puikiai!"

Pirkite Severos Gyduolės vietinase aptiekose, reikalaudami tikrai "Severos" išdirbimų, arba užsisakykit tiesiog, jeigu tikrų negalite gauti.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

'ATEITIS savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoje, Vokietijoje, Francijoje, Anglijoje ir kt. "Ateitis" kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užsieniuse metams \$2.50. Pasiųjuri viena numerį siunčiamė dovanai.

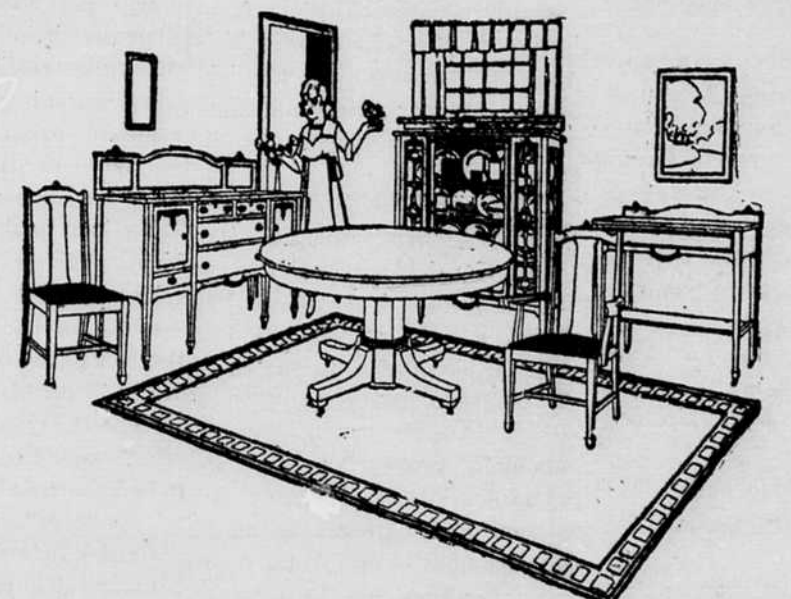
"Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

PIGIAI. Parsiduoda tik vieną metų vartota pulki stiklinė šėpa indams laikyti. Saugiai užlaikyti, beveik nauja — tik už pusę kainos. Kreipkitės šiuom adresu: 2511—45th Pl., Chicago, Ill.

\$600. Vertės už \$200
Parsiduoda spaustuvi Pennsylvanijos valstijoje. Presas, kerpema mašina, raldės ir visoki kiti prietaisai. Vertės \$600.00 už \$200.00. Dėl tolesnių informacijų kreipkitės į Lietuvą, 814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.

Sučėdysite Pinigus ir Laiką

Pirkdamas mūsų krautuvę pečius, stalus, lovas, karpetus ir seklyčios setus. Dėlo, kad mūsų prekės yra žemesnės, negu kitų buvo pereltą metų, nes mēs išrodome šimtus stubų su geriausiais rakandais ir už labai prielnančią prekę. Dėlo mūsų prekės žemesnės, kad mūsų bizonis yra labai pasididinęs per du metu nuo pradžios laikymo šlcs krautuvės.

Jūsų kambariai visuomet išrodys dailūs. Išrėdyti mūsų gerais rakandais netol, kol nauji, bet ir kad bus apsinėšioje, niekados nepames savo skaistumo. Jeigu negalite užmokėti visų pinigų antsyk, mēs palaukiame be jokio procento per 50 dienų taip, kaip "cash", arba ant lengvų savaitinių išmokėjimų.

KULIS' FURNITURE HOUSE
3224-3226 South Halsted Street, Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIA LIETUTIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE.

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius; auksinius žiedus; šilubinius ir deimantinius; muzikas; gramofonus su lietuviškais rekordais; koncertinas; ant kurių gal groti ir nemokantys visokių šokių; armonikas rusiškas ir prusines; importuotas ir taip jau rusiškas balalajkas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.

Dirbu visokius ženklelius dėl Draugų. Taipgi taisome laikrodžius; laikrodėlius; visokius muzikaliskus instrumentus ir revolverius. Savo darbu garantuojame. Musų kainos ant visko žemesnės; negu kitur. Gyvenantys už Chicago's orderius galite siųsti per laiskus.

STEPONAS P. KAZLAWSKI.
4632 So. Ashland Avenue CHICAGO, ILL.
TELEPHONE DROVER 7309
Katalogas visiems dykai, kas tik prisijų už 2c štamptą.

VIETINIS ZINIOS.

Ant West Side ALTS. jaunute kuopa turėjo antrą susirinkimą. Šis susirinkimas buvo gana gyvas. Pirmiausia perskaityta Sandaros projektas. Korespondentas pranešė šį tą iš Sandaros organo. Taigi tuo tarpu išreikšė nuomonę, kad Sandaros seimas gali turėti geresnę pasekmę New Yorko negu Chicagoje, nes tenai daugiau atstovų galima tikėtis.

Plačiai buvo apkalbėtas ir Vienybės klausimas ir išreikšta apgailestavimas, kad mūsų tautos vėlavimai neišskiria jokios srovės neįstengia suprasti VIENYBES svarbumo. Visiems lygiai turėtų rūpėti Lietuvos laisvė. Jei gi ir toliau tęsis tokios povyinės, tuomet prisieis griebtis kitų priemonių: atimti visus vadovus, o turtis patiemis paprastiesiems žmonėms už tikro pozityvio darbo: išgavimui Lietuvos laisvės žmonės senai sutikime dirbti, jeigu jų mūsų vadai nekurstytų.

Nutarta parengti puikų šeimynišką vakarėlį, kad prie progos padaryti gražų pasilinksminimą ir supažindinti svečius su Sandaros idėjomis.

Ateinančiam susirinkimui bus diskutuojamas klausimas: Ar reikalinga lietuviams Amerikos Lietuvių Darbininkų Taryba. — Tokia kaip ji dabar yra steigiamą?

Prie kuopos prisirašė penki nauji nariai.

L. Bronius.

Vestuvės. Pereitą sėdą atsiuvo šilubas ir vestuvės p. Jono Judeikio su p-le Rudauskaite. Jaunavedė yra plačiai žinoma ant Bridgeport jaunimo ratelino. — Ne sykį palinksinusi Chicago visuomenę dainomis. Jaunavedis turi graboriaus įstaigą ant Town of Lake ir yra veiklus rėmėjas įvairiose jaunimo klubuose.

Apart jaunavedžių šeimynų tarp svečių buvo Dr. A. Zimontas, Lauraičiai ir jaunavedžio b. Alis Juozas, tyčiai atvažiavusi į brolio vestuves iš rytinių valstijų. Juozas Judeikis yra pastojęs liuosnoriu į Amerikos laivyną keletą mėnesių atgal ir per tą laiką jau yra pasizymėjęs — ant krutinės nešioja du medalius ir gavo algos pakelti ant \$8.00 daugiau į mėnesį.

Jaunavedžiams vėliau kuogeriausios atėitės.

Ivairumai. Iš vakacijų pargrįžo: Dr. A. Zimontas, adv. F. P. Brachulis ir "Lietuvos" redaktorius adv. B. K. Balutis, buvusie kėlias dienas Michigane.

— Dr. F. Kulis su šeimyna buvo kelioms dienoms išvažiavęs ant savo farmos į Michigana.

— Redakcijoj buvo atsilankęs p. L. Prėteika, "Laisvės" redaktorius, kuris dabar apilenkėse lankosi su pralabomis.

— TMD. vėliausias leidinys "Kultūros Istriją", (trīs tomāi) kėip pranešama, netrukus žada pasirodyti iš spaudos. P. L. Serinas skaito paskutinio tomo korektas ir p. Žemaitis, spausdintinkas, žadėjo sutrukdę darbą varyti kuogreiciausiai. Tikimasi, kad už poros-keleto savačių darbas bus užbaigtas.

— Siomis dienomis, sykiu su 149-tu artilerijos pulku, išvažiavo iš Chicago p. Vincas Sarpalis, liuosnoriu pastoję į viršminėtą pulką. 149-tasis pulkas važiuoja į Franciją. ?

— Damininkas Klimas, senas "Lietuvos" skaitytojas, atsilankė redakcijoj pėreitą sėdą su p. Justinu Zembrū.

Abudu yra atvykę pasiviešėti iš St. Joseph, Mo. į Chicago ir Milwaukee, Wis., kur jie turi daug draugų ir pažystamų.

Rugpjūčio 31 d. ALTS. 25 kp. nariai vienbalsiai nubalsavo, kad ALTS. ketvirtasis seimas atsibūtų New York, N. Y. Reiskia chīcagiečiai nesipriešina rytiečių užmanymui.

Prie kuopos prisirašė du nariai. K. Norkus ir M. K. Mackevičius. Eskulapas.

Amerikos Lietuvių Mokykla
Mokymai: angliskos ir lietuviškos kalbų; aritmetikos; knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisės, Suv. Valst. istorijos, abelinos istorijos, geografijos, politinės ekonomijos, pilietinės dailiausias.

Mokymo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3106 So. Halsted St.; Chicago, Ill.

GYVENIMAS.

Mūsų gyvenimas taip greit prabėga, kad dauguma žmonių vos senatvės dienose pradeda pažinti, kas tai yra gyvenimas ir kaip reikia elgtis, kad pažintų savo draugus ir priešus.

Mūsų žmonės, dažnai nepažinę gyvenimo, patieso šauksmų ir gražių žodžių išnaudotojų ir per savo neapsigalvojimą turi nukentėti. Dauguma mūsų žmonių neatskiria savo priešų nuo savo draugų, nemato, kad jie prisivieję darbininkų užtarėjų vardus, talpina laikraščiuose apgavinių daktarų adresus ir stačiai garšina, kad lietuvių darbininkai nešų desėkus dolerius tiems apgavikams ir galutinai suardytų savo sveikatą.

Tikrus užtarėjus, tikrus savo draugus visuomenė gali rasti tikrai savo tautos žmonėse. Tas jau yra nekarta darodytai, ir kas turėjo kokias nelaimės, tas matė, kad pirmiausia ateina pagelbon ir gelbsti tie žmonės, kurie pripažįsta, kad nelaimingas yra jų tautos žmogus. Kas nepripažįsta tautos, tas negal but savo artymo užtarėjas — jis yra lygus tokiam šeimynos nariui, kuris nepripažįsta savo šeimynos.

Laikraštis "Lietuva" visame vaduojasi teisybės principais ir yra pasistatęs savo vyriausiu tikslu suteikti kuodaugiausia žinijos savo tautos žmonėms — lietuviams "Lietuva" suteikia daugybės teisingų žinių iš Lietuvos ir iš viso pasaulio. Duoda visokių patarimus savo skaitytojams visiškai nesireklamuodama. Visiems užėjusiems "Lietuvos" Redakcijon suteikiamos informacijos apie emimą į kariuomenę: kas kada imamas, kas paliosuojamas ir tt.

Liepos 22 d. "Lietuva", pasitarndama skaitlingai Chicago lietuvių kolonijai, išleido specialią extra laidą su visais nurodymais apie į kariuomenę emimą, su surašu pašauktų į kariuomenę Chicago lietuvių ir šiaip naudingais patarimais bei nurodymais.

Žinoma yra, kad sukurstyti nekuriu laikraščiais jauni vyrai už nesiregistravimą ir dabar turi kamuotis kalėjimuose. "Lietuva" nepadarys savo skaitytojams jokių nesmagumų, o vien stengsis suteikti kaip galint daugiau informacijų, pamokinančių straipsnių, žinių, linksnių ir juokingų pasiskaitymų ir puikių paveikslų iš karės lauko ir iš viso pasaulio.

Nuolatos "Lietuva" gauna malonius atsiliepimus ir padėkovones nuo savo skaitytojų už teikiamą jiems dvasinį peną. Neturi likti mokančio skaityti žmogus, kuris neskaitytų rimčiausio ir geriausio darbo žmonių laikraščio "Lietuvos".

Šiuomi laiku "Lietuva" seka visą Amerikos valdžios politiką ir kaip tik paskelbiama kas nors skubaus, naujo — svarbaus ir šios šalies lietuviams, kas kartas "Lietuva" pasiryžusi išleisti extra numerį, kuoplačiausia ir kuoaikiausia išdėstydama visus naujus patvarkymus.

Nelaukite ilgai! Šiandie pat užsisakykite "Lietuvą", o joje rasite daug dvasinio peno, busite užganėdinti ir tikimės, kad nauji mūsų skaitytojai reikš tokią nuosirdžią padėkovonę, kaip ir mūsų skaitytojai, kurie skaito "Lietuvą" jau po dvidešimts ir daugiau metų.

Kiekvienas "Lietuvos" skaitytojas privalo taipgi ateiti pagelbon savo draugams: išskirkite šį straipsnį ir pasiųskite žmonėms, da neskaitantiems "Lietuvos". Taipgi parašykite iškarto jiems ir laiškelį, kad užsiprenumeravę "Lietuvą" ir jie šitą straipsnį pasiųstų kitiems savo pažįstamiems.

Visokiais klausimais, koki jus interesuoja, kreipkitės į "Lietuvos" redakciją — bus atsakyta kuogreiciausia.

Tik nebukite ilgai nežinystėje: tie du dolariai, už kuriuos jūs užsisakysite "Lietuvą" ant istisų metų, nē kiek nesumažins jusų turto, o naudos atneš neįspasakytai daug istisoms šeimynoms; atneš susipratimą ir pagerinimą gyvenimo. Nelaukdami nė vienos dienos, išrašykite Money Order ant dviejų doliarų ir siųskite žemiau nurodytą adresą, o tai padarę džiaugsitės ir gerėsitės. Adresuokite taip: "Lietuva", 814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.

Tarptautinė Biblijos Tyrinėtojų Draugija
P. WODMANO SVET., Kampas 33-čios ir Lime gat.
Ateinančio Nedėdienio, Rugsėjo 9d., tema:
"Karė ir Dvasiškija"

Pradžia 3-čią val. po pietų

Kviečiami visi. Inžanga dykai.

Nėra kolekto

Dr. P. Zilvitis
LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
Tal. Drover 7179 Apilkos Tal. Drover 814
3203 So. Halsted St., Chicago

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brlyj: Jono Majaus ir Kristopo Majaus, paeina iš Kauno gubernijos, Raseinių pavieto, Jurbarko parapijos, Pasvėnčių kaimo. Su Jonu persiskyriau Kalifornijos sostinėje—Sacramento, o Kristupas 1914 m. gyveno New Haven, Conn. Kas žino praneškite, arba jie patis atsilaukite šiom adresu:

G. Majus,

Esland, Co. T. E., Rio Vista, Cal.

Pajieškau savo motinos Marijonos Alkonienės ir brolio Motiejus Alkonio, Suvalkių gub. Mariampolės pavieto, Garlevo parap. Preidės gmino, Budrių kaimo: Jau daugiau kaip 2 metai negaunu jokios žinios nuo jų iš Lietuvos. Jie, ar kas juos žino praneškite šiom adresu:

Mike Alkonis,

Box 191, Johnson City, Ill. U. S. A.

Pajieškau savo pačios Rozalijos Reizenės 37 m. amžiaus: Ji paeina iš Kauno gub. Panevėžio pav., Rėnigelos parap., Jutainių sodžiaus. Nemato ugio: eįdama šlubioja, nes kairias kojas nesulenkia. Aš ją vedžiau 1911 m. Bet šį metų rugpjūčio 18 d. ji pasijėmė vienintėlį mano sunelį Antanuką 8 metų amžiaus ir daugiau negu \$1,500.00 ir nežine kur dingo. Kas man praneš, kur ji su suneliu gyvena, gaus \$5.00 dovanų. Adr:

Antanas Reza,

178 Mercer St., Jersey City, N. J.

ANT RANDOS.

Išsinuomėja šėių kambarių butas už 10.00 mėnesiui. Yra maudy nė ir gėgas: Paklausti viršų.

Miss E. Novotny,

3624 Normal Ave., Chicago.

\$1,000 VERTĖS ISRADIMAS!

Dėl panaikimo pleškanų, ataugimo išpuolusių plaukų, nuo kitų galvos ligų ir dėl panaikimo spuogų, šlakų ir kitų vėdo Hgu. Patarimai DYKAI. Tik parašykite, kas per priezastis, šiom adresu:

J. W. SAKAUSKAS,

Box 42, Sta E., Cleveland, O.

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS: Kamp. 51 ir So. Halsted St.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

(Gyven mas virš Apilkos), CHICAGO.

Vėšiausia Vieta, Tai MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laikė yra per karšta, tai ateikite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėšiausią vietą, atvėsinat ir pamatysite graesni Teatrą negu vidurmiesty.

Kainos šiokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom
10c balkonais, 15c žemai.

Prasideda 7 valandą kas vakar. Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų.

Jei liuosame laik, nori pasilėti, atvėsinat ir užmirti savo nesmagumui, tai teikite

MILDOS-TEATRĄ.

100ME YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

5515 S. Halsted St., Chicago

